

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
kommunikáció szak

A tűzoltóság és a katasztrófavédelem külső kommunikációja

Készítette:
Kis-Guczi Péter

Témavezető:
Speidl Zoltán

2007.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
1. Bevezető	4
2. Katasztrófavédelem és tűzoltóság	4
3. Általában a tűzoltóságok kommunikációjáról	5
3.1 Tűzoltósági kommunikáció jogszabályi háttere	5
3.2 Tűzoltóságok kommunikációjának fejlettsége	6
3.3 Mely esetekben kell és érdemes tájékoztatni?	6
3.3.1 Kiemelt káresetek	7
3.3.2 Egyéb káresetek	8
3.3.3 Megelőzés	9
3.3.4 Érdekvédelem	9
3.4 Kire bizzuk a sajtófeladatokat?	10
3.5 Miről tájékoztasson a tűzoltó?	11
3.6 Sajtómegkeresések kezelése	12
4. A katasztrófavédelem külső kommunikációja	13
4.1 Szabályzó a katasztrófavédelem tájékoztatásában	13
4.2 Katasztrófavédelmi szóvivő	14
4.3 Megyei katasztrófavédelmi sajtóreferensek	15
4.4 Katasztrófavédelmi honlap	15
4.5 Javaslatok a katasztrófavédelem kommunikációjának fejlesztésére	16
5. Tűzoltóságok külső kommunikációja	18
5.1 A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság külső kommunikációja	18
5.1.1 Szóvivő	18
5.1.2 Videó Csoport és Videó Stúdió	20
5.1.3 Honlap	21
5.1.4 Kommunikációs háttérmunka	22
5.1.5 Javaslatok az FTP kommunikációjának fejlesztésére	23
5.2 Néhány vidéki tűzoltóság és tűzoltó egyesület kommunikációja	25
5.2.1 Székesfehérvári tűzoltóság	25
5.2.2 Miskolci tűzoltóság	27
5.2.3 Szolnoki tűzoltóság	27
5.2.4 Pomázi Önkéntes Tűzoltóság	29

5.2.5	Pilisszentiváni Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület	30
6.	Média és olvasók	30
6.1	Hírügynökségek.....	30
6.2	Elektronikus média, nyomtatott sajtó és internet.....	32
6.3	Lánglovagok.hu tűzoltóportál.....	32
6.4	Kutatás a Lánglovagok.hu olvasóiról	33
7.	Műegyetemi tragédia esettanulmánya	35
8.	Összefoglalás	40
	Mellékletek	41
	Szakirodalom	51
	Forrásanyag	52
	Hivatkozott jogszabályok	53

1. Bevezető

Fél évszázaddal ezelőtt a tűzoltóság a sajtó számára még tabu témának számított. Csak különleges engedélyekkel lehetett átjutni a laktanyák zárt kapuin, s képekben is megörökíteni a tűzoltók mindennapjait. A törést 1978-ban a Magyar Távirati Iroda kezdő fotóriportere, E. Várkonyi Péter hozta meg, akinek sikerült meggyőznie az akkori fővárosi tűzoltóparancsnokot, hogy a tűzoltókkal tölthesse éjjel-nappal az idejét, a laktanyában alhasson, s tűzoltóautóval vonulhasson, fényképezve a lánglovagok munkáját.

Mára már a többi rendvédelmi szervhez hasonlóan – talán élenjáróan – a sajtó számára is nyitva áll a tűzoltóság kapuja. Ugyan csak nagyon ritkán adatik meg az a lehetőség, hogy egy fotóriporter, újságíró „beköltözhessen” a laktanyába, de egy-egy káreset helyszínén azonnal megjelennek, megörökítik a tűzoltók munkáját, s a technika fejlődésére révén azonnal tudósítanak az eseményekről. Többek közt ezért elengedhetetlen követelmény lett a tűzoltóságnál is, hogy profi kommunikációs tevékenységet folytassanak.

Az elmúlt hét évben tűzoltósági szakterülettel foglalkozó újságíróként, fél évig pedig polgári szolgálat keretében a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság kommunikációs főosztályának munkatársaként tanulmányoztam a tűzoltósági kommunikációt. Így mind a két oldalról kellő képet kaptam a problémákról, hiányosságokról. Szakdolgozatomban elsősorban a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok és a katasztrófavédelem külső kommunikációjával foglalkozom, de kitérek egyes médiumok tevékenységére, s egy több mint 2000 fős mintával készített kutatással képet adok arról, kik olvasnak híreket a tűzoltókról az interneten.

A szakdolgozat megírásához külön köszönöm az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság, a Magyar Távirati Iroda és a Független Hírügynökség segítségét.

2. Katasztrófavédelem és tűzoltóság

Többféle szerveződésű tűzoltósággal biztosítják Magyarország tűzvédelmét, és hajtják végre a műszaki mentési feladatokat. Létezik hivatásos állami tűzoltóság (pl.: Országházi Tűzoltó-parancsnokság), hivatásos önkormányzati tűzoltóság (pl.: Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság), köztestületi önkéntes tűzoltóság (pl.: Csurgói Önkéntes Tűzoltóság), civil szerveződésű önkéntes tűzoltó egyesület (pl. Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület), létesítményi tűzoltóság (Pl. Paksi Atomerőmű tűzoltósága) és katonai tűzoltóság.

Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium (korábban Belügyminisztérium) háttérintézményeként működik az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF). Fő tevékenységei a felkészülési, a veszélyhelyzet-kezelési, valamint a helyreállítási időszakokban jelennek meg. Szervezeti felépítését tekintve háromszintű. Országos szintje az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, melynek alárendeltségében területi szervként működnek a megyei igazgatóságok és azok helyi szerveiként a polgári védelmi kirendeltségek. Folyamatban van azonban az egységes európai ötszintű közigazgatási térségi rendszerhez való igazodás. Az OKF látja el a tűzoltóságok (katonai tűzoltóság kivételével) szakmai felügyeletét.

3. Általában a tűzoltóságok kommunikációjáról

3.1 Tűzoltósági kommunikáció jogszabályi háttere

A sajtó tájékoztatása törvényi kötelezettség. Az 1986. évi II. törvény a sajtóról kimondja: „A hiteles, pontos és gyors tájékoztatást az állami szervek, a társadalmi szervezetek és az egyesületek a saját kezdeményezéseikkel, továbbá a szükséges felvilágosításoknak és adatoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásával kötelesek elősegíteni.”. A tűzoltók nyilvános szereplését a 1/2006. (VI. 26.) ÖTM-rendelet szabályozza. Ennek értelmében a tűzoltóság nyilatkozatra felhatalmazott tagja a média részére a saját feladatkörében, munkaköri leírásában meghatározottak szerint – külön meghatározott korlátozásokkal, valamint a szolgálati és államtitok, a személyes adatok, illetőleg a személyiségi és kegyeleti jogok védelmére vonatkozó szabályok betartása mellett – adhat nyilatkozatot, amit utólag a közvetlen szolgálati előjárójának jelentenie kell. A tűzoltó egyéb nyilvános szereplések alkalmával az állományilletékes parancsnok egyetértésével az általa meghatározott feltételek szerint képviselheti a tűzoltóságot. A szolgálati feladathoz kapcsolódó nyilvános szereplésért tiszteletdíjat nem fogadhat el. A tűzoltóság káreseti tevékenysége során nyilatkozatot a kárhelyparancsnok¹ – a helyszínen tartózkodó szolgálati előjáró – adhat, amelyhez a szerv vezetőjének előzetes engedélye nem szükséges, de azt utólag a nyilatkozatot adó személy előjárójának jelenteni kell. Az utólagos jelentési kötelezettség alól mentesül a tűzoltó, amennyiben a közszolgálati magazinban, hírműsorban való rendszeres vagy alkalmoszerű szereplését, továbbá írott sajtóban való megjelenését az állományilletékes parancsnok előzetesen engedélyezte. A nyilatkozatot adó tűzoltó felelős-

¹ Kárhelyparancsnok alatt az 1996. évi XXXI. törvény alapján meghatározott tűzoltásvezetőt kell érteni, mind tüzesetek, mind műszaki mentések esetére.

séggel tartozik nyilatkozata valóságtartalmáért, továbbá a feladatkörét meghaladó tartalmú nyilatkozatért.

A sajtótörvény által kimondott kötelezettséggel nem minden tűzoltóságon vannak tisztában, több esetben kapásból elhárítják a sajtómegkeresést, esetleg olyan pontatlan vagy alacsony információtartalommal bíró tájékoztatást adnak, mely használhatatlan a média számára. Az ÖTM-rendelet alapján a másik oldal is megtalálható: össze-vissza minden tűzoltó nyilatkozik. A rendelet tűzoltókommunikációra vonatkozó része azonban alapjaiban rossz, nem lehet és nem is kell mindig mindenről a parancsnoknak tudnia, a hatásköröket és a felelősségeket kell jól kialakítani.

3.2 Tűzoltóságok kommunikációjának fejlettsége

Csupán néhány parancsnokságra jellemző az állandó szóvivői, sajtóreferensi poszt betöltése. Előfordul, hogy társadalmi tisztségben szervezeten kívüli ember vállalja a feladatot, de egyre több helyen bíznak meg kapcsolt munkakörben tűzoltót sajtóreferensnek (pl. Miskolc, Szolnok). A megtűrt sajtós kategória is jellemző, ez alatt olyan tűzoltókat kell érteni, akik önként, lelkesedésből felvállalták a sajtóval való kapcsolattartást, de hivatalosan erre sem felkérést, sem engedélyt nem kaptak, ám a vezetés nem akadályozza a tevékenységüket. A legjellemzőbb, hogy a sajtó tájékoztatásának módja parancsnoksági szinten szabályozatlan, egy-egy esemény kapcsán ad információt az a tűzoltó, akit éppen az újságírónak sikerül megtalálnia. Számos helyen a vezetői, parancsnoki hozzáállás miatt a tájékoztatást senki sem meri felvállalni, az újságírókat például kapásból a katasztrófavédelemhez irányítják, még akkor is, ha a káreset felszámolásánál az irányítást nem ők végzik. Részint ez is okolható azért, hogy a médiában sokszor hallani, „a katasztrófavédelmi szakemberek megfékezték a lángokat, kimentették a sérülteket”, holott szó sincs erről, ezt a munkát a tűzoltók végzik.

3.3 Mely esetekben kell és érdemes tájékoztatni?

Az elmúlt 15 évben jelentős mértékben bővült az elektronikus és nyomtatott média köre, belépett az internet, mely technikai lehetőségei révén megteremtette az „azonnali” tájékoztatás lehetőségét, az adásidőhöz kötött rádióhoz és televízióhoz képest lényegesen kevesebb korláttal. Megnőtt az olvasók, nézők, hallgatók igénye a bulvár felé, ezen belül is a balesetekről, tüzesetekről szóló hírek felé.

3.3.1 Kiemelt káresetek

Egy lőszerraktár felrobbanása (Pl.: 2004. augusztus 5. Törökbálint; 2006. május 23. Sirok; 2006. június 14. Balatonfűzfő) esetén már a tűzoltás, kárelhárítás ideje alatt is rendkívül nagy a sajtóérdeklődés. A hírverseny miatt a médiumok minél több információt minél gyorsabban próbálnak közölni. Ezt a „szenzációhajhászást” azonban a tűzoltóság és a katasztrófavédelem a saját feladatának megkönnyítésére is fel tudja használni: a tévén, rádión, interneten keresztül azonnal tájékoztatni lehet a lakosságot arról, az emberek milyen veszélynek vannak vagy éppen nincsenek kitéve az esemény kapcsán. Mindig szem előtt kell tartani, ha hivatalos, korrekt, tartalmas tájékoztatás nem jut el a médiához, akkor az újságírók nagyobb súlyban a saját „nyomozásuk” eredményét teszik közzé, például azt, amit laikus szemmel a helyszín közelében tapasztaltak, vagy azt, amit elcsíptek a mentésben résztvevők beszélgetéséből, rádióforgalmazásából. Így elferdített információk kaphatnak szárnyra, ami pánik kitöréséhez is vezethet.

A kiemelt káresetek helyszínén a kárhelyparancsnok által kijelölt szóvivőnek kell tartózkodnia, aki a mentést irányító vezetőktől minden információhoz hozzájut, s a kárhelyparancsnok által jóváhagyott stratégiával osztja meg az információt a sajtóval a helyszínen, vagy telefonon, interneten, e-mailben. Egy országos szóvivő Budapesten, íróasztal mögül erre a feladatra alkalmatlan.

A helyszínen tartózkodó szóvivő mobilszámát a tűzoltóság helyi és a katasztrófavédelem megyei ügyeletén, valamint az országos katasztrófavédelmi szóvivőnél kell meghagyni, ugyanis az újságírók első körben itt érdeklődnek, ha nincs információjuk az adott területen illetékes sajtós kilétéről. A szóvivőnek saját kezdeményezéssel az ország két legjelentősebb hírügynökségének, a Magyar Távirati Irodának és a Független Hírügynökségnek azonnali telefonos tájékoztatását kell kezdeményeznie (a két hírügynökség szinte teljesen lefedi szolgáltatásával a magyar médiát). Emellett a helyi és országos rádióval kell felvennie első körben a kapcsolatot. Eközben már számítani kell a folyamatos sajtóérdeklődésre, ezért a legcélszerűbb akár 30 perces intervallumokban a fejleményekről közleményeket írni (ennek tartalma az, amit telefonon is nyilatkozik). Ezeket e-mailben ajánlott a szerkesztőségekhez eljuttatni, valamint az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság honlapjára is fel kell rakni. Ennek leggyorsabb módja az, ha a szóvivő az internetközelben lévő kollégájának telefonon bediktálja a közleményt, ő pedig továbbítja a szükséges helyekre. A legszerencsésebb persze az, ha a szóvivő

rendelkezik egy lappal és hozzá mobilinternetel, mert akkor mindezt saját maga is meg tudja a helyszínen tenni.

Már a tűzoltás, kárelhárítás kezdeténél számítani kell a helyszínen nagy számban megjelenő újságírókra. A szóvivő tehát nem tűnhet el, amennyit csak lehet, ott kell lennie, ahol az újságírók a testi épségük veszélyeztetése, a kárelhárítási munkák akadályozása nélkül tartózkodhatnak. Őket ott kell tájékoztatni, valamint a stáboknak a képanyagok elkészítéséhez olyan pontokat kijelölni, ahol felügyelet mellett értékelhető felvételeket készíthetnek a tűzoltók munkájának akadályozása, valamint a saját biztonságuk kockáztatása nélkül. Ha nincs, aki ezt a feladatot végezze, akkor az operatőrök, fotóriporterek önálló életet kezdenek élni, útban lehetnek, megsérülhetnek, s jelentős konfliktus is kialakulhat köztük és a helyszín biztosításában résztvevő rendőrök között.

Az, hogy egy ilyen kiemelt esetről ki legyen a szóvivő, a kárhelyparancsnoknak kell eldöntenie, mivel ismernie kell, élveznie kell a bizalmát. Ha a mentést a katasztrófavédelem irányítja, akkor nyilvánvalóan a megyei igazgatóságok sajtóreferensei lesznek a potenciális jelöltek. Ha a helyi tűzoltóság irányít, akkor feltehetőleg házon belülről bíznak meg valakit. Egy biztos, a kijelölt szóvivőnek rendkívül intenzív munkát kell végeznie a kommunikáció terén, tehát a kárhelyparancsnok vagy a megyei igazgató, helyi tűzoltóparancsnok ezt a feladatot a káreset felszámolása alatt nem láthatja el. Utána viszont – az esemény súlya miatt – mindenképp nyilatkozniuk kell.

A kiemelt káresemények között meg kell említeni a több napig elhúzódó eseményeket is, mint például az árvíz. Itt jóval összetettebb kommunikációról van szó, hiszen több szerv (vízügy, tűzoltóság, polgári védelem, katonaság) összehangolt munkájáról kell nyilatkozni. Ilyen esetekben legalább megyeszinten meg kell oldani a szóvivői poszt betöltését, a nyilatkozó állandó rendelkezésre állását, aki a társszervekkel is egyeztetve osztja meg az információt a sajtóval a saját szakterületéről.

3.3.2 Egyéb káresemények

Ebben a kategóriában a veszélyhelyzet-kommunikáció szempontjából nem jelentős tüzesetekre, balesetekre gondolok, tehát azokra, melyeknél nem életbevágó az azonnali tájékoztatás, hiszen nincs szükség nagy területeken való kitelepítésre, és ennek a gondolata sem merül fel az eset jellege miatt. A gyors tájékoztatás a tűzoltóság részéről esetleg közlekedési információ lehet az emberek felé (például lezártak egy útszakaszt).

Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezekben az esetekben csupán ilyen szinten kell kezelni a kommunikációt. Mivel az emberek kíváncsiak, mi történik a környezetükben, a tűzoltóság ezt a saját, és ezzel a társadalom hasznára fordíthatja. Utóbbi alatt azt értem, hogy egy-egy esemény nyilvánosságra hozatala sokkoló hatással lehet a közvéleményre, megfelelő kommunikáció esetén tűz- és balesetmegelőzési hatása, ha rövidtávon is, de érzékelhető (törvényileg amúgy a tűz megelőzés igen, a baleset megelőzés nem feladata a tűzoltóságnak).

Ezen káreseteknél, ha összetettebb, akkor a helyi tűzoltóság sajtófelelősének a helyszínen kell begyűjtenie az információkat, és a sajtót telefonon, interneten, e-mailben tájékoztatnia. Az eset súlyosságától függően a helyszínen is megjelenhetnek stábok, s ahogy a kiemelt káreseteknél, itt is meg kell oldani az ő helyszíni tájékoztatásukat, a felvételek elkészítéséhez szükséges mozgásukat. A hatáskörökre azonban rendkívül ügyelni kell, nem biztos ugyanis, hogy adott helyszínen a tűzoltóság engedélyt adhat a sajtó mozgásának koordinálására. Itt például bűncselekményekre kell gondolni, vagy bizonyos objektumok területére.

Ha a helyszínen nincs külön sajtófelelős, akkor ezt a feladatot a kárhelyparancsnoknak kell ellátnia.

3.3.3 Megelőzés

Ezt a területet részint érintettem az egyéb káreseteknél. Ugyanakkor igazi megelőzésnek tekinthető, ha egy-egy ünnep, tűzbiztonsági szempontból jelentős időszak kapcsán előzetes figyelemfelhívást juttatnak el a sajtónak. Ilyen a fűtési szezon, advent, karácsony, száraz időszakban az avar- és erdőtüzek veszélye. Ennek legegyszerűbb módja a sajtó felé az e-mail, s benne megadni, részletesebben a témában ki áll nyilatkozóként rendelkezésre.

3.3.4 Érdekvédelem

A tűzoltóság anyagi, technikai elmaradottsága, munkajogi problémák esetén nem csak az érdekvédelmi szervezeteknek van nagy szerepe a tájékoztatásban. Ráadásul az emberekben az a kép él, a szakszervezetek szélsőségesen képviselik a munkavállalók álláspontját, míg ha egy parancsnok (vagy más vezető, esetleg beosztott) mondja el ugyanazt, a szakmaiság sokkal erősebben érvényesül az érvelések során.

A nyílt nyomásgyakorlásra példa a három tűzoltó halálával járó műegyetemi lőtértűz (2006. augusztus 8.) utáni nyilatkozatok. Benke Donát tű. főtörzsőrmester (a Lánglovagok.hu tűzoltóportálon kiírt pályázat alapján az Év Tűzoltója 2005. címet nyerte el) a tűzoltók felszerelt-

ségének problémájáról beszélt általánosságban, országos viszonylatban. A sajtó kiforgatta a szavait, úgy adták tovább, mintha ezen felszereltségek hiánya miatt haltak volna meg a tűzoltók. Ezen elferdített nyilatkozatokat politikai célokra is felhasználták, ami Benke Donát számára igen kellemetlen problémát okozott előljárói előtt. A nyilatkozat eredeti célját azonban némileg sikerült elérni, az önkormányzatok a zsebükbe nyúltak, és bizonyos, a tűzoltók biztonságát védő felszerelésekre pénzt adtak. Ebben nagy szerepe volt annak is, hogy az érdekvédelmi szervezetek és a tűzoltóparancsnokok is megerősítették, valóban nagy különbség van a parancsnokságok között a felszerelések tekintetében. A műegyetemi vizsgálat amúgy megállapította, nem a felszerelések hiánya, alkalmatlansága okozta a tragédiát, de kétségtelen tény, számos új eszközzel lehet javítani a tűzoltók biztonságán.

Másik példaként lehet említeni az önkormányzati támogatás megvonása után a fővárosi tűzoltóságot sújtó megszorító intézkedéseket. A parancsnokság 2006 tavaszán kénytelen volt amellett dönteni, hogy anyagi okok miatt nem tartja meg a hagyományos, Szent Flórián naphoz kötődő majálisát. A médiában napirendre² került a probléma, melynek hatására Demján Sándor nagyvállalkozó ötmillió forintot ajánlott fel a rendezvény lebonyolítására.

3.4 Kire bízuk a sajtófeladatokat?

Szóvivőnek, sajtóreferensnek egyszerre kell lennie tűzoltónak és PR-szakembernek. De mennyire legyen tűzoltó, mennyire PR-szakember? Tűzoltót képezzenek PR- és újságíró területre, vagy a civil életből behozott szakembernek adják át a tűzoltósággal kapcsolatos ismereteket? Természetesen a legjobb megoldás az, ha mindkét szakterületen megfelelő gyakorlattal, képzettséggel, tudással rendelkező embert bízunk meg, de ilyet nem könnyű találni, ezért a tűzoltóság létszáma és az anyagi lehetőségek függvényében kell megoldást találni.

A készenléti állománnyal rendelkező hivatásos tűzoltóságok létszáma a fővárost leszámítva 30 és 160 között mozog. Az anyagi lehetőségek figyelembevételével önálló szóvivői poszt létrehozására nincs nagy esély. A feladat viszont megvan, és így a felelőst is ki kell jelölni, akár kapcsolt munkakörrel. Erre alkalmas lehet például a tűzmegeelőzési vagy a tűzoltási osztály vezetője. A tevékenységüket azonban jórészt a szolgálatparancsnokokra alapoznák, akik a helyszínen megoldják a fényképezést, információgyűjtést, a komolyabb eseteket leszámítva a

² Napirend: a hírmédia meghatározza azokat az ügyeket, amelyekről az emberek beszélnek, de nem határozza meg, hogy mit gondoljanak az adott témáról.

sajtó minél előbbi tájékoztatását. Minél inkább nagyobb létszámú egy tűzoltóság (s minél inkább nagyobb az illetékességi területe) annál inkább kell nagyobb figyelmet fordítani a sajtómunkára. Az osztályvezetők hátránya, hogy beosztásukból adódó feladataik rendkívül intenzív munkát igényel, így nem biztos, hogy teljes mértékben meg tudnának felelni a média elvárásainak. Éppen ezért a követelményeknek megfelelő, de nem vezető beosztású tűzoltó is alkalmas, esetenként még jobb is lehet.

Érdemes elgondolkodni a külső segítségen is. Nem egyszer tűnnek fel lelkes újságírók, fotóriporterek, akik önként, társadalmi munkában vállalnák a parancsnokság sajtómunkájának segítségét. Ilyen például Székesfehérvár. Az előnyén túl azonban ennek számtalan veszélye is van, melyre a későbbiekben a székesfehérvári parancsnokság sajtómunkájának elemzésében kitérek.

3.5 Miről tájékoztasson a tűzoltó?

Egy profi nyilatkozó pontosan tudja, adott eset kapcsán milyen információra van szüksége a médiának. Telefonos tájékoztatás esetén még megvan az esély, hogy az újságíró kérdezzen, de egy közleménynél az információtovábbítás egyoldalú, a külön kapcsolatfelvételt a további részletek tisztázása érdekében már kicsi a hajlandóság a média részéről. Éppen ezért a sajtófelelősnek a tájékoztatásában meg kell felelnie a hír alapkövetelményeinek, tehát az információnak válaszolnia kell a ki, mit, mikor, hol, miért, s lehetőség szerint a hogyan kérdésre.

Példaként nézzünk meg egy tüzesetről szóló hírt a Lánglovagokon³:

„Karácsonyfátűz Székesfehérváron

Lángba borult a karácsonyfa egy családi ház nappalijában csütörtökön délután Székesfehérváron. Molnár János főtörzsszázlós, a székesfehérvári tűzoltóság szolgálatparancsnoka elmondta: a Kolozsvári utcai családi ház tulajdonosa bekapcsolta a nappaliban lévő karácsonyfa díszvilágítását, majd később a család egyik barátjával egy pukkanásra figyeltek fel, s a karácsonyfa hirtelen lángra kapott. A lakók azonnal értesítették a tűzoltóságot, és a tűzoltók kiérkezése előtt sikerült eloltaniuk a tüzet. A mentők a család barátját, egy fiatal nőt - aki részt vett az oltásban - füstmérgezés gyanújával kórházba szállították. A tűzben a kanapé és a fa falburkolat részben megégett, a falak kormozódtak.”

³ Forrás: <http://www.langlovagok.hu/html/hirek/7045.shtml>

A szövegből látszik, teljes körű tájékoztatás jelent meg a portálon, minden alapvető kérdésre választ kaphatnak belőle az olvasók.

Hasonlóan jó példa az alábbi, szintén a Lánglovagokon, szóbeli tájékoztatás alapján megjelent⁴, balesetről szóló hír:

„Kamion borult fel a 81-es főúton

Személygépkocsival karambolozott és felborult egy nyerges vontató szerda délben a 81-es főúton - tájékoztatott Takács József őrnagy, a székesfehérvári tűzoltóság szolgálatparancsnoka. Magyaralmás magasságában a Székesfehérvár felől Mór felé haladó Citroën Xsara Picasso ütközött össze a szemből érkező Mercedes nyerges vontatóval. A személygépkocsi motorterre teljesen felgyűrődött, a sofőr a helyszínen életét veszítette. A kamion a bal oldalára borult, a vontatmány keresztbe fordult az úton, a traktorrészt az út menti fás-bokros részbe csapódott. A nyerges vontató körülbelül 20 tonna szemeskukoricát szállított, ennek egy része kiömlött. A kamion vezetője súlyosan sérült.”

Általánosságban elmondható, hogy a sajtófelelősnek a tájékoztatásnál ügyelnie kell a tűzoltói beavatkozás kiemelésére, például a tűzoltók szabadították ki a sérültet az összeroncsolódott autóból, a tűzoltók daruval emelték ki a gépjárművet az árokból. Kerülni kell a szakszavak használatát, úgymint a tűzoltók két C-sugárral eloltották a tüzet. Ezt az emberek nem értik, mi több félreértésre ad okot, még a végén azt hiszik, itt valami vegyi balesetről van szó; valójában a C betű a tömlő átmérőjét jelenti. Ugyancsak kerülni kell azoknak az információknak a közlését, melyek kiadásához a tűzoltóknak nincs joguk. Így tehát egy balesetnél részletekbe bocsátkozva nem mondhatják el, hogy történt, csak a pusztát tényeket, például hány autó hol ütközött, abban sofőr vagy utas sérült, ki szorult a roncsok közé, milyen súlyos sérüléssel szállították őket kórházba stb.

3.6 Sajtómegkeresések kezelése

A sajtófelelősök nem csak saját kezdeményezésre tájékoztatják a médiát, sokszor az újságírók kérnek nyilatkozatot az általuk felvetett témában. Minden erővel azon kell lenni, hogy az adott parancsnokság szóvivőinek, sajtóreferenseinek létezéséről mind a helyi, mind az országos média tudjon, ne pedig a híradóügyeletesnek kelljen foglalkoznia a telefonszám, elérhetőség megadásával. Egy súlyos baleset vagy nagyobb tüzesetnél amúgy is rendkívül sok teendő-

⁴ Forrás: <http://www.langlovagok.hu/html/hirek/7072.shtml>

je van az ügyeletesnek, nem tudna megbirkózni az újságírói megkeresésektől „égő vonallal”. Az, hogy a sajtófelelősök létezéséről tud a média, könnyebb átjutást⁵ eredményez a kapuőrökön, amennyiben részükről történik önálló kezdeményezésű tájékoztatás. A sajtóreferensek például törekedjenek arra, ne pusztán egy szerkesztőség központi címére küldjék a közleményeiket, hanem az adott területért felelős újságírónak is közvetlenül.

Mindenekfelett pedig rendkívül fontos, hogy minden parancsnokság papíron pontosan szabályozza a sajtó tájékoztatásával kapcsolatos feladatokat, jogköröket.

4. A katasztrófavédelem külső kommunikációja

4.1 Szabályzó a katasztrófavédelem tájékoztatásában

A katasztrófavédelmi főigazgató 15/2004-es intézkedésével szabályozta az OKF és a közvetlen irányítása alá tartozó területi és helyi szervek esetében a sajtókommunikációs feladatok ellátásának, a sajtószervek tájékoztatásának rendjét. Ez lényegében az 1/2006. (VI. 26.) ÖTM-rendelet tűzoltókra vonatkozó kommunikációs részének rá szabása a katasztrófavédelmi dolgozókra. Így kimondja: a katasztrófavédelem hivatásos szervei jogosultak, és a sajtótörvény, valamint egyéb jogszabályok alapján kötelesek a szakmai feladataik ellátásával kapcsolatos témakörökben a sajtószervek részére a szükséges felvilágosítást megadni, illetve a kért, közérdeklődésre számot tartó információkat, adatokat a sajtószervek rendelkezésére bocsátani. Meg kell tagadni az információk közlését, ha az állami-, szolgálati- magán- vagy üzleti titkot sért, és a titoktartási kötelezettség alól az arra jogosult szerv vagy személy felmentést nem adott. A nyilatkozat mások személyéhez fűződő jogait nem sértheti. A katasztrófa⁶, katasztrófaveszély helyszínén a sajtószervek képviselőit a katasztrófavédelem helyszínén tartózkodó legmagasabb beosztású képviselője, vagy az általa megbízott személy, a katasztrófavédelmi szóvivő, vagy a megyei igazgatóság (Budapesten a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság) sajtóre-

⁵ A szerkesztőségeknek küldött információ valóban eljusson a szerkesztőkhöz, újságírókhoz.

⁶ A katasztrófa fogalma az 1999. évi LXXIV. törvény alapján: a szükséghelyzet vagy a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetőleg a minősített helyzetek kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet (pl. természeti, biológiai eredetű, tűz okozta), amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

ferense tájékoztathatja. A főigazgató a nyilatkozattétel jogát bármely esemény tekintetében magához vonhatja. Ha a katasztrófavédelemmel kapcsolatosan tájékoztatási tilalmat rendelnek el, a korlátozás feloldásáig információ nem közölhető. A nyilatkozó felel a közlése tény- és tárgyyszerűségéért, szakszerűségéért. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek, valamint a nyilatkozó a szakmai feladat- és hatáskörét túllépő, valamint valótlan tény tartalmazó kijelentéséért fegyelmi felelősséggel tartozik.

4.2 Katasztrófavédelmi szóvivő

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságon Dobson Tibor vezetésével, főosztályi jogállással Szóvivői Iroda működik. A szervezeti egység kétfős: szóvivő és sajtószervező. A szóvivő, Dobson Tibor feladata hivatali munkaidőben – indokolt esetben azon túl – a sajtó tájékoztatása. A tájékoztatáshoz szükséges információkat az OKF Központi Ügyeletétől kapja, vagy saját kezdeményezésére más forrásból, például megyei ügyeletektől, helyi tűzoltó-parancsnokságoktól. A szóvivő további feladata a főigazgató, igazgatók, valamint a kijelölt személyek nyilatkozattételének kezdeményezése, szervezése, a sajtó igényeinek figyelembevételével. Ugyanakkor – elvileg – kezdeményezi tájékoztató írások elhelyezését az OKF honlapján. Amennyiben a szóvivő szabadságát, betegszabadságát tölti, úgy egy másik szervezeti egység munkatársát bízzák meg a helyettesítésével.

Dobson Tibor a káreseményekről rendszerint „íróasztal mögül” tájékoztat. A nagy távolságok miatt többnyire felesleges a helyszíneken megjelennie. A hiteles tájékoztatás érdekében azonban az információt próbálja minél inkább helyszín közeli forrásból beszerezni. Ez akár lehet a kárhelyparancsnok is, vagy a helyi tűzoltóság ügyelete. Az évek során Dobson Tibor próbálta úgy kialakítani a kapcsolatát a sajtóval, hogy ne tekintsék őt hírügynökségnek. A szóvivőnek a jelentős, elhúzódó felszámolást igénylő esetekről kell tájékoztatnia, tudnia, a többi esetről érdeklődjének a helyi szervektől. Bizonyos eseményeknél azonban elkerülhetetlen az országos szóvivő helyszíni jelenléte. Ilyen lehet például az árvíz, mely egy hosszan elhúzódó mentési feladat, s jóval összetettebb kommunikációt igényel.

Dobson Tibor – hivatalos megállapodás alapján – saját kezdeményezésre a Magyar Távirati Irodát, a Magyar Rádiót és a Magyar Televíziót tájékoztatja azonnal telefonon. Természetesen minden más médiumnak is ad tájékoztatást, amennyiben megkeresik őt. Korábban az OKF-en sajtóügyelet is működött, mely a szóvivő háttérmunkáját segítette. Ennek megszűnése jelentős

visszaesést hozott a központi tájékoztatásban, miközben a helyi, megyei sajtómunka nem erősödött meg.

Az internet révén ma már elvárható lenne, hogy a szóvivő nyilatkozatait minden médium, mely igényt tart rá, megkapja. Ez a főigazgatóság esetében nem valósul meg, lényegében csak azok a szerkesztőségek jutnak hozzá az információhoz, melyek működésükből adódóan fel vannak készítve a telefonos kapcsolatfelvételre, és egy-egy esemény kapcsán szerencsésük van, sikerül elérniük telefonon a szóvivőt. Dobson Tibor úgy véli, a kétfős főosztályával káreseteknél az e-mail-es tájékoztatásra nincs kapacitása. Sajtómeghívókat, tűzmegelezési tájékoztatókat, háttérinformációkat azonban rendszeresen küldenek e-mailben és faxon a médiának.

Dobson Tibor – ahogy maga is érzi – egy káresetről írásztal mögül megfelelő gyorsasággal nem tud olyan mélységű tájékoztatást adni, amely a sajtó számára értékelhető lenne. Ugyan kísérleteket tesz ilyen igények kielégítésére, de sokszor ez a veszte, ugyanis a sajtó sürgetése miatt nem tudja azonnal elérni a megfelelő embert, így az ügyeleteken keresztül a hozzá jutott információ olyan mértékben torzul, hogy már nem biztos, hogy fedti a valóságot.

4.3 Megyei katasztrófavédelmi sajtóreferensek

A megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokon kapcsolt munkakörben sajtóreferensek dolgoznak. Megyénként eltérő aktivitást mutatnak, van ahol a sajtó számára érzékelhetetlen a létezésük, van ahol önálló kezdeményezésre tájékoztatják a médiát. Kiemelt, hosszon elhúzódo, rendkívüli érdeklődésre számot tartó káresetnél elsősorban őket jelölik ki helyszíni szóvivőnek.

4.4 Katasztrófavédelemi honlap

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság honlapja a www.katasztrofavedelem.hu címen érhető el (Lásd 1. sz. melléklet). Szerkesztése a Civil Kapcsolati Főosztály feladata, melynek vezetője Németh Klára. A főosztály ugyan nem a sajtó tájékoztatásával foglalkozik, de a honlap révén némileg ebből is kiveszik a részüket, illetve kivennék, ha a jelenlegi lehetőségeiket elvárható szinten használnák ki.

A honlapra a szervezettel kapcsolatos háttérinformációk mellett káreseti hírek is kerülnek. Ezek a tájékoztatások úgy születnek, hogy a kárhelyparancsnok rádióon tűzoltószakmai szempontból jelent a helyi parancsnokság híradójának, majd a híradó a megyei ügyeletnek, a me-

gyei ügyelet pedig az OKF budapesti főügyeletének. A főügyelet a hozzá eljutott információkat – melyek egyfelől nem alkalmasak a sajtó tájékoztatására, valamint erősen torzulhatnak – mondja el a honlap hírszerkesztőjének. Az elmúlt évek tapasztalata alapján a katasztrófavédelem honlapján megjelenő hírek alkalmatlanok a sajtó tájékoztatására, valóságtartalmuk alacsony, mindezt tetézi, hogy hemzsegek a helyesírási és stilisztikai hibáktól. Nemcsak a katasztrófavédelemre, hanem a tűzoltóságra is rossz fényt vet, ha a portálon ez olvasható: „kilóméter”, „tűzet”, „Szabadsághíd”. A szakkifejezések mellőzése is kívánatos lenne, például ne írják azt, hogy „a tűz le lett feketítve”, mert az emberek nem tudják, hogy ez a tűz eloltását jelenti. További probléma, hogy az adott hírnél csak a megjelenés dátuma jelenik meg, az óráperc nem. A megfogalmazás ugyanis sokszor olyan, hogy a tűz oltása folyamatban van, ami ezen adatok megadása nélkül értelmezhetetlen, hiszen itt többnyire egy órán belüli időről, vagy néhány órás időintervallumról van szó. Ezeket a problémákat az újságírószakma már jelezte az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak, s részben történt előrelépés, de nem a kívánt szinten.

Rendkívül nagy probléma, hogy a Szóvivői Iroda és a Civil Kapcsolati Főosztály közötti kommunikáció érdemben nem létezik. A két szervezeti egység vezetőjével folytatott beszélgetésem alapján kiderült, mindenki a másikra mutogat, és a másikat látja hibásnak ebben. Dobson Tibor azt mondja, ha hozzá befut egy információ, nincs ideje azzal foglalkoznia, hogy a honlap szerkesztőjét tájékoztassa, a munkáját teljesen leköti a sajtó azonnali tájékoztatása, s különben is, akár a hírszerkesztő is hívhatná, őt is ugyanúgy tájékoztatná. Ám hírszerkesztő nem keresi a szóvivőt, hanem megelégszik a főügyeletről kapott információval, ami – ahogy korábban írtam – önmagában alkalmatlan a közlésre.

Szót kell még arról is ejteni, hogy egyes megyei igazgatóságok is rendelkeznek honlappal. A tervek szerint az OKF honlapjának mintájára, az annál használt szerkesztőségi rendszerrel minden megye saját portált tart majd fenn. Az azonban nem világos, hogy miként oldják majd meg ezek frissítését, ha számos megyei sajtóreferens aktivitása csekély.

4.5 Javaslatok a katasztrófavédelem kommunikációjának fejlesztésére

A szervezeten belül elfogadhatatlan, hogy két főosztály foglalkozzon kommunikációval. A két szervezeti egység integrációja szükséges, a külső és belső kommunikáció egy kézben tartása. A szóvivő munkáját legalább két embernek fontos segítenie. Az egyik olyan újságírói és PR-szakértelemmel rendelkező embernek kell lennie, aki megfelelő ismeretekkel rendelkezik

a tűzoltóságról, a másinak pedig egy olyan hivatásos tűzoltónak, aki megfelelő ismeretekkel rendelkezik az újságírói és PR-szakmáról. Ők a háttérmunkában segítséget tudnak nyújtani mind az országos, mind a megyei szóvivőknek. A háttéremberek feladata lenne az OKF honlapjának szerkesztése is. Ezáltal megvalósulna a szóvivő és a honlapszerkesztő közötti gyors információáramlás. Ezzel Dobson Tibor munkája is könnyebb lenne, hiszen számos újságnak lehetne e-mailben a közleményt azonnal továbbítani, így azok a szerkesztőségek nagy valószínűséggel már nem keresnék őt.

A megyei sajtóreferenseknek azt a munkát kéne elvégezniük, melyre Dobson Tibor a távolság miatt nem képes, vagy ha a tájékoztatást a helyi média szintjén kell kezelni. Ezen a szervezeti szinten valósulhatna meg a tűzoltósági kommunikáció, mivel az egyes parancsnokságok alacsony létszámuk miatt nem képesek megtalálni és megfizetni teljes állásban azt a szakembert, aki mind tűzoltósági, mind PR-szakismerettel rendelkezne. Így lehetne megvalósítani az ország tűzoltósági kommunikációjának szervezett létezését. A megyei szóvivő feladata lenne a parancsnokságok káreseti és tűz megelőzési kommunikációjának segítése, ha adott parancsnokságon nincs kijelölt vagy pillanatnyilag elérhető sajtó megbízott, akkor a tényleges lebonyolítása. Kiemelt káreseteknél, ahol a mentést a katasztrófavédelem irányítja, a helyszíni szóvivői munkát biztosítaná.

Jelenleg a megyei sajtóreferenseket a tűzoltók többnyire a katasztrófavédelem, mint szervezet iránti ellenérzés miatt nem fogadják el. Ennek oka 2000-re vezethető vissza, akkor alakult meg ugyanis az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság részint az Országos Tűzoltó Parancsnokság jogutódjaként. Az új szervezet magába foglalta a polgári védelmet is, és a döntéshozók egy olyan nevet választottak, mely inkább egy harmadik szakterületnek mondható. Szerencsésebb lett volna Országos Tűzoltó- és Polgári Védelmi Parancsnokság létrehozása. Az OKF névváltoztatása esetlegesen hozzájárulhatna ahhoz, hogy munkatársainak, így sajtóreferenseinek tevékenységét a tűzoltók elfogadják. Ez természetesen nem váltaná ki, hogy minden egyes tűzoltóságon legalább kapcsolt munkakörben a sajtóreferensi feladatokat valaki szabályozottan ellássa.

A katasztrófavédelem portáljánál ésszerűbb megoldásnak tűnne, ha központi és külön megyei honlapok helyett csak egy lap lenne, s a megyék külön rovatban kapnának helyet a saját szervezeti információik közlésére. Ezen aloldalak szerkesztését a megyei szóvivőknek kellene megoldaniuk. Az egy, de jó honlap fenntartása anyagilag is kifizetődőbb, az erőforrásokat jobban ki lehet használni, és sokkal hatékonyabb tájékoztatást valósítana meg.

A megyei igazgatóságoknak rendelkezniük kellene digitális videókamerával és digitális fényképezőgéppel, hogy a jelentősebb káresetek képileg rögzíthetők legyenek, azok akár a sajtónak, akár belső használatra rendelkezésre álljanak. Úgynevezett Videó Csoport jelenleg csak a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokságon létezik. A fő cél egy ilyen szolgálatnak 24 órás készenléttel megyei szinten való létrehozása lenne. A megyei Videó Csoport szakmai vezetése a megyei szóvivő feladatkörébe tartozhatna.

5. Tűzoltóságok külső kommunikációja

5.1 A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság külső kommunikációja

Ahogy a szakdolgozat bevezetőjében is említettem, csaknem harminc éve a fővárosi tűzoltó-parancsnok volt az, aki elsőként nyitott a sajtó felé. A tűzoltóparancsnok személye azonban mára már változott, de az nem, hogy a parancsnokság továbbra is kiemelt partnerként kezeli a médiumokat. Részben ennek köszönhető, hogy a fővárosi tűzoltóság esetében fejlett külső kommunikációról beszélhetünk. A másik oka, hogy a több mint 1500 fős Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság költségvetéséből és létszámából adódóan is érthető módon a legtöbb pénzt és erőforrást tudja fordítani erre a területre.

A Kommunikációs és Jogi Főosztály (KJF) a fővárosi parancsnok irányítása alá tartozik, a többi főosztállyal mellérendeltségi viszonyban. A területi szervezeti egységek felett szakmai irányítást, felügyeletet és ellenőrzést gyakorol. A főosztály vezetője a szakmai feladatok ellátása tekintetében előjárója a területi szervezeti egységek parancsnokainak. A KJF feladata a külső és belső kommunikáció.

5.1.1 Szóvivő

A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság szóvivője Molnár Péter, aki civilként, szerződéssel („számlásan”) látja el ezt a feladatot, tehát nincs közalkalmazottként foglalkoztatva.

A szóvivő írásban rögzített feladata, hogy tűzoltói beavatkozások esetén kapcsolatot tartson a hírközponttal, illetve a kárhelyparancsnokkal, és a kapott információk alapján tájékoztassa a médiát. A szóvivő saját döntés alapján a helyszíneken is megjelenhet, ekkor azonban a munkáját a kárhelyparancsnok engedélyével végezheti. A szabályozás szerint a szóvivő szakmailag irányítja a Videó Csoport munkáját, részt vesz a sajtónyilvánosság szervezésében az FTP rendezvényei, gyakorlatai és más hírértékű eseményei tekintetében, az FTP érdekeinek meg-

felelően kapcsolatot tart a médiával, közreműködik a tűzoltóság honlapjának szerkesztésében, kommunikációs kérdésekben javaslataival, észrevételeivel, szakmai tanácsadással segíti az osztály PR munkáját.

A szóvivőnek a tűzoltóság egy megkülönböztető jelzéssel rendelkező személygépjárművet bocsátott a rendelkezésére. Emellett tűzoltó védőfelszerelést és internetes eléréssel rendelkező laptopot kapott. A főosztályon saját irodahelyiséggel rendelkezik, munkáját kötetlen munkaidőben végzi, gyakorlatilag a nap 24 órájában riasztható.

Amennyiben olyan típusú káresethez riasztják a tűzoltókat, mely a sajtó számára érdeklődésre tarthat számot, úgy a hírközpont⁷ a tűzoltókkal egyidőben telefonon a szóvivőt is értesíti, aki saját döntés alapján kéklámpával vonul a helyszínre. A helyszínen szerzett információk alapján helyben vagy telefonon tájékoztatja a médiát. A helyszíni megjelenés rendkívül fontos, mert ahogy Dobson Tibor munkájánál említettem, íróasztal mögül nem lehet megbízhatóan és hitelesen tájékoztatni. Azonban a fővárosi szóvivő sem tud ott lenni minden érdeklődésre számot tartó eseménynél, ezért telefonon próbál információt beszerezni az eseményről. Ennek eredménye azonban – ahogy a katasztrófavédelmi szóvivő esetében is tapasztalhatjuk – ilyen⁸ is lehet:

„Tűz ütött ki péntek hajnalban Budapesten egy tízeemeletes ház egyik lakásában - közölte Molnár Péter, a Fővárosi Tűzoltóság szóvivője az MTI-vel. A IV. kerületi Istvántelki utcában lévő tízeemeletes épület második emeletén teljes terjedelmében égett a lakás. A tűzoltók nem találtak senkit a lakásban, és az épületet sem kellett kiüríteni. A tüzet két vízsugárral eloltották. Személyi sérülés nem történt.”

A valóságban a nagy füst miatt a lakók egy részének el kellett hagynia az otthonát, sőt egy embert a tűzoltók mentőálarcban hoztak ki az épületből. A kimentett lakót és a tűzoltás során megsérült tűzoltót a mentők kórházba szállították.

A szóvivő feladatköre írásban nagyon jól van szabályozva. Ez a gyakorlatban azonban nem valósul meg. Ennek egyik oka, hogy Molnár Péter túl sokat vállal be, túl sok jogkört akar magánál tartani, fizikai képtelenség ennyi mindennel egy embernek foglalkoznia, még csak helyettese sincs.

⁷ A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság bevetési központja. Budapesten ide futnak be a 105-ös segélyhívások is.

⁸ Forrás: <http://www.mti.hu/cikk/172988/>

5.1.2 Videó Csoport és Videó Stúdió

A Videó Csoport és a Videó Stúdió az FTP külső kommunikációjának legfejlettebb része. Feladatuk, hogy egy személygépjárművel, megkülönböztető jelzéssel káresetekhez vonuljanak és ott video- és fényképfelvételeket készítsenek. A felvételeket a médianak eljuttatják, valamint archiválják.

A Videó Csoport két fővel vonul, ebben a létszámban a gépjárművezető is beletartozik. Hivatásos tűzoltókról van szó, akik valamilyen szinten értenek az operatóri munkához, például azért, mert másodállásban egy televíziónál dolgoznak. Az egyik tűzoltó feladata digitális kamerával a káresetekről felvételkészítés, a másik tűzoltó, többnyire a gépjárművezető pedig fényképeket készít.

A videofelvételeket együttműködési megállapodás alapján a tűzoltóság „házhoz” viszi a tévéknek. A „szerződés” arról szól, hogy nyers felvételeket kapnak, s közzététel esetén a televízió feladata ügyelni a személyiségi jogok tiszteletben tartására (a gyakorlatban ez többnyire nem valósul meg). A képi anyagot forrásaként a fővárosi tűzoltóságot kell megjelölniük. Ebből rendszeresen gond is adódott, a televíziók több esetben lefelejtették ezt a feliratot, így a KJF úgy döntött, már a rögzítéskor, a kamera egyik funkcióját kihasználva a képre rákerül ez a megjelölés. Ez a döntés azt mutatta, a Videó Csoport munkájánál nem tudnak másra gondolni, mint a tűzoltóság szöveges reklámozására. Azt nem érzékelik, hogy nem az a lényeg, ki legyen írva a tűzoltóság készítőnek, hanem az, hogy milyen esetről, milyen tartalmú felvételeket adnak. Így a tudatos kommunikációnak alig lehet nyomát találni. Azt sem tartják szem előtt, hogy belső használatnál, oktatási anyagok elkészítésénél problémát okozhat a képen lévő felirat. 2006-ban a tűzoltóság új kamerát vett, melyen ilyen feliratozó funkció már nincs, a berendezést pedig 2007-től már a Videó Csoport káreseteknél is használhatja, így ez a probléma részben megoldódott.

Az utóbbi évek bebizonyították, a Videó Csoport nem azt a feladatot végzi, amelyre technikailag és szakmailag alkalmas lenne. Minden csak a sajtó kiszolgálása körül forog, nem pedig tűzoltószakmát helyezik előtérbe. A feladatuk elsősorban az lenne, hogy bevetéselemzési, tűzvizsgálati célból rögzítsenek (a jelenlegi gyakorlat szerint egy tüzeset vagy baleset helyszínén felveszik a beavatkozás elejét, aztán tovább is állnak, ahelyett, hogy a tűzoltók munkájának minden fázisát megörökítenék), s csak másodlagosan a sajtó kiszolgálása, de azt is tudatosan, nem minden káresetről szabad és érdemes hírt adniuk, és nem mindegy, hogy mely képsorokat adják a tévék számára.

A vonulásszerű, szervezeten belüli káreseti fotózás alapjait 2001-2002-ben, polgári szolgálatom ideje alatt én raktam le a fővárosi tűzoltóságon. Védőfelszerelésben, a Videó Csoport járművével vonultam a helyszínekre, majd a felvételeket továbbítottam a sajtónak, valamint publikáltam az FTP honlapján is. Távozásommal ez a feladat a Videó Csoportra hárult, ők azonban ezt a feladatot nyűgként kezelik, sokszor nem végzik elvárható színvonalon.

A Videó Csoport által készített fényképek útja a következő. A szolgálat általában délelőtt felkeresi a KJF hivatali munkaidőben dolgozó, a honlap szerkesztésével megbízott munkatársát, s átadja neki a fényképezőgépet, hogy a képeket a memóriakártyáról töltse át a számítógépére. Ezeket a fotókat automatikusan csak a Lánglovagok.hu tűzoltóportál kapja meg, de csak akkor, ha már felkerült a tűzoltóság honlapjára, és csak azt a néhány képet kaphatja meg, amely felkerült. Ez tehát azt jelenti, ha egy káreset pénteken délelőtt készül, akkor azok a felvételek csak hétfőn dél körül jutnak el a Lánglovagokhoz. A másik nagy probléma, hogy a Videó Csoport keveset fényképez, abból az FTP honlap szerkesztője pedig még kevesebb, többnyire 2-5 képet választ csak ki megjelenésre. Ezáltal erősen korlátozódik a Lánglovagok.hu munkatársainak választási lehetősége a felvételekből. A felvételek internetes közzétételére egyébként a Lánglovagokon csak úgy van lehetőség, ha a fotók jobb alsó sarkában ez áll: www.tuzoltosagbp.hu. Mivel egy ilyen jelzés azt jelenti, hogy mely portálon jelenik meg az adott kép, ez csak akkor lenne elfogadható, ha a tűzoltósági portálon jelenne meg a kép. A fotó készítője meg amúgy sem a tűzoltóság honlapja, hanem a tűzoltóság. A kép forrását, fotósát a kép alatt, szövegesen kell jelölni, ez ettől függetlenül a Lánglovagokon megvalósul. Az, hogy egyáltalán a Lánglovagok megkaphatja ilyen módon a fotókat, hosszas és kemény egyeztetés révén valósulhatott meg. Más médium csak a KJF vezetésének külön engedélyével juthat hozzá a képekhez.

5.1.3 Honlap

A www.tuzoltosagbp.hu címen elérhető honlap (Lásd 2. sz. melléklet) a polgári szolgálatom kezdetén valósult meg. Egy programozó segítségével a feladatom volt az akkor elkészült, még kezdetleges állapotban lévő szerkesztőségi rendszer alkalmassá tétele a káreseti hírek és képek minél egyszerűbb közlésének technikai megoldására, valamint a honlap szerkesztése. Saját kezdeményezésre a Videó Csoporttal hivatali munkaidőben vonultam, fényképeket készítettem, s a helyszínen begyűjtöttem az információkat a káresetről, majd közzétettem a honlapon, valamint e-mailben elküldtem a sajtónak néhány képpel egyetemben. Távozásommal a fényképezés a Videó Csoportra, a szerkesztés pedig a KJF egyik irodai dolgozójára hárult.

Jelenleg a gondok hasonlóak a katasztrófavédelem portáljánál tapasztalhatókkal. Ahogy az OKF-en, úgy itt is felmerül problémaként a szervezeten belüli információáramlás hiányossága. Míg a katasztrófavédelemnél két főosztály között nem valósult meg, úgy az FTP-n egy főosztályon belül sem. A szóvivő nyilatkozatai, információi ugyanis nem kerülnek ki a honlapra, holott „nem emeleteket, hanem csak egy szoba falát kellene áthidalni.” Az FTP honlapjának szerkesztője a káreseti jegyzőkönyvekből írja a híreket, mely információk elégtelenek a sajtó vagy a közvélemény tájékoztatására. Csak azokról az eseményekről adnak tájékoztatást, melyekről kép is van, s mivel a képeket elég lassan kapják meg, a tájékoztatás is lassú.

A honlapon megjelelő írások színvonala az alábbi hírrel⁹ érzékeltethető:

„Villamos felső vezeték akadályozta meg a további zuhanást

Feltehetően öngyilkossági szándékkal a mélybe vetette magát 18.-án a késő esti órákban az a férfi aki a XI. ker. Villányi úton akadt fenn a villamos felső vezeték tartón. A tűzoltók emelőkosaras gépjármű segítségével tudták lementeni a súlyosan sérült személyt. A lementett férfit súlyos-életveszélyes állapotban szállították kórházba. Meg nem erősített információk szerint a személy 2004. 09. 19.-én elhunyt.”

A honlap egyik nagy gyengesége a távozásom után átalakított rendszer a képek közlésére. Egy-egy hírhez néhány képet raknak csak be, utána linkkel navigálják az olvasókat a Galériára, ahol az adott esetről esetenként további felvételek láthatók. A Galéria menüpontban azonban Tűzeset, Műszaki mentés és Egyéb kategóriára osztva egy hónap képei ömlesztve találhatók meg, így nehézségekbe ütközik az adott esemény képeinek megtalálása. Ebben csak az segíti az olvasót, hogy ha a képre viszi az egeret, kiírja a hozzá tartozó hír címét, de ez csak Internet Explorer alatt működik, Firefox böngészőnél nem.

A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság várhatóan teljesen megújítja a honlapját, de ez a terv már évek óta húzódik.

5.1.4 Kommunikációs háttér munka

A kommunikációs főosztály létszámából adódva háttér munkával jelentősen tudná segíteni a szóvivő munkáját. Ez jelenleg nem valósul meg. A munkatársak a honlap szerkesztésében

⁹ Forrás: <http://www.tuzoltosagbp.hu/reszlet.php?mit=1677&tabla=hirek>

vállalnak szerepet, valamint sajtómeghívók szétküldésében, nagyobb rendezvények szervezésében. Többnyire információval sem rendelkeznek a szervezet napi munkájával kapcsolatban, így például az országos vagy helyi média, szaksajtó számára nem adnak információt a jelentősebb gyakorlatokról, melyekkel a tűzoltóság a saját szakmai felkészültségét „vér folyása” és mások anyagi kára nélkül tudná bemutatni. Annak sincs sok jele, hogy tűz megelőzési témában, akár egy adott vizsgálat vagy szezonális (pl.: fűtési szezon) problémák kapcsán tájékoztatókat küldjenek a sajtónak, így a fővárosi tűzoltóság külső kommunikációja a káresetekre korlátozódik; az emberek csak akkor hallanak a tűzoltókról, ha baj van, így a pusztta megjelenésük a médiában a rosszérzéssel párosul, holott a kommunikációjuk célja pont annak kéne lennie, hogy róluk a biztonság jusson eszébe mindenkinek. Azt pedig már végképp nem vállalják fel, hogy egy-egy káreset helyszínének címéről azonnal tájékoztassák azt a szűk bűnügyi újságírói kört, melynek a feladata az azonnali helyszínre jutás, és onnan való képes tudósítás.

5.1.5 Javaslatok az FTP kommunikációjának fejlesztésére

A jelenlegi anyagi ráfordítás mellett, a jelenlegi létszámmal sokkal jobb kommunikációra lenne mód a fővárosi tűzoltóságon. Ehhez azonban a megfelelő szakemberekre és a megfelelő hozzáállásra lenne szükség.

Erős átgondolása szükséges, a szóvivő mikor, milyen káresetekhez vonuljon kéklámpával. Munkájának egy részét ugyanis 24 órás szolgálatban sajtóügyeletes vehetné át. A sajtóügyeletes a Videó Csoport autójában kapna helyet, így azonnali riaszthatósággal minden jelentősebb káreset helyszínén megjelenne. A legideálisabb az lenne, ha a Videó Csoport három főből állna, a gépjárművezetőből, az operatőrből és a sajtóügyeletesből (a fotózás a gépjárművezető és a sajtóügyeletes feladata lehetne). Ha a három fő anyagi okok miatt nem lehetséges, akkor egy gépjárművezetőre lenne szükség, aki az operatőri feladatokat is ellátja, és a sajtóügyeletesre, aki a fényképezést is megoldja. A sajtóügyeletes a helyszíni szóvivői feladatokon túl gondoskodik a közlemények megírásáról, annak továbbításáról a sajtónak, valamint az internetes honlap szerkesztéséről. Sok esetben a Videó Csoport rendkívül leterhelt, folyamatosan káreseteknél tartózkodik, ezért egy laptop is szükséges mobilinternettel (mobilinternettel jelenleg a szóvivő rendelkezik, ő azonban nem használja). Sajtóügyeletesek leginkább a civil életből „átcsábított” újságírók lehetnének, akik hajlandóak maguk mögött hagyni eddigi munkájukat, s hivatásos tűzoltóknak felszerelnek. A szóvivő – melynek hivatásos tűzoltónak kellene lennie – a nagyobb káresetekhez vonulna csak, melyeknél igen erős helyszíni sajtóérdek-

lődés várható vagy esetleges lakossági kitelepítés miatt kimondottan vészhelyzet-kommunikációra van szükség. Emellett a televízió- és rádióstúdiókban való szereplést vállalná, összehangolná a sajtóügyeletesek munkáját, szakmailag felügyelné.

A Videó Csoport munkája jelenleg abból tevődik ki, hogy kiérnek a helyszínre, néhány percet forgatnak, s meg se várva a káreset felszámolását, bevonulnak, vagy viszik egyből a felvételt a tévébe. Ehelyett inkább a káreset beavatkozásának minden fázisát kellene megörökíteniük, gondolva a későbbi belső használatra, például a felvétel oktatási vagy beavatkozás-elemzési felhasználására. A nyers felvételek átadása se történhetne automatikusan. Mivel digitális kamerával dolgoznak, a stúdiójukban a felvételt átmásolhatnák számítógépre, s csak bizonyos kommunikációs és tűzoltószakmai szempontok alapján választanák ki azon részeket, melyek átadhatók. Mindezt DVD-re le lehet írni, melyet a sajtó átvehetne a parancsnokságon, csak sürgős esetben vinnék a felvételt házhöz.

A KJF többi munkatársának a sajtótevékenységben sokkal nagyobb aktivitást kellene mutatnia. A tűzoltási és a tűz megelőzési főosztállyal együttműködve egyes gyakorlatokról, tűz megelőzési vizsgálatokról tájékoztathatnák a médiát, ezáltal is növelve a parancsnokság sajtómegjelenését. A tűzoltóságra specializálódott fotóriportereket, operatőröket SMS-ben lehetne riasztani a nagyobb káresetek helyszínéről. Az SMS-riasztás a Pest megyei önkéntes tűzoltók miatt már létezik, így csupán elhatározás és némi anyagi ráfordítással megoldható lenne azon médiumok riasztása, melyek felkészültek az azonnali stábküldésre. Ha a tűzoltóság számára ez anyagi megterhelést jelent, akkor a költségeket az egyes médiumok minden bizonnyal átvállalnák. A fővárosi tűzoltóparancsnok ezen kezdeményezésemet pozitívan fogadta, szándékát fejezte ki, hogy az új, tervezés alatt álló bevetésirányítási rendszerükben megteremtik ennek a lehetőségét. A funkció amúgy arra is alkalmas, hogy az FTP illetékes vezetői is automatikusan értesüljenek bizonyos káresetekről, melyekről az ügyeletes tisztnek amúgy is jelentést kellene tennie feléjük.

A Videó Csoport a fotózás terén jóval nagyobb aktivitást mutathatna. Egy-egy káresemény átfogó megörökítése szükséges, nem csak a sajtó kiszolgálását szem előtt tartva, hanem a beavatkozás-elemzés, oktatási anyagok elkészítésének segítésére is. Az elkészített fényképeket minél gyorsabban kellene átadni a médiának, lehetőséget hagyva nekik a válogatásra. Az, hogy pénteken délután készült fényképet csak hétfőn délben továbbítanak, elfogadhatatlan.

5.2 Néhány vidéki tűzoltóság és tűzoltó egyesület kommunikációja

5.2.1 Székesfehérvári tűzoltóság

A székesfehérvári tűzoltóság külső kommunikációja 2000-2001 körül Vén Norbert tűzoltó kezdeményezésére vette kezdetét, aki akkor tűzvizsgálóként számtalan káreset helyszínén készített fotót és videót, melyet nem csak hatósági munkájához használt fel, hanem bizonyos esetekben a helyi sajtónak, tévének, valamint a Lánglovagok.hu tűzoltóportálnak is átadott. A média részéről mindez nagyon kedvező fogadtatásra talált. Abban az időben készített egy honlapot a parancsnokságnak, melyet autodidakta módon és saját szorgalomból szerkesztett, frissített. A honlapkészítés végül a hivatali elfoglaltsága miatt ellaposodott, jelenleg csak a tűzoltóságról alapinformációk találhatók meg az interneten.

Vén Norbertnek eleinte a székesfehérvári önkormányzat portáljához, a fehervar.hu-hoz volt hozzáférési jogosultsága, s a híreket, képeket maga rakta fel rá, jelentős látogatottságot hozva ezzel a honlapnak. A sikert Kun István székesfehérvári parancsnok is elismerte, így támogatta, hogy a nagyobb káreseteknél sajtósként megjelenjen, s hivatalosan is tájékoztatást adjon az eseményről. Papíron azonban nem szabályozták a tevékenységet, külön juttatást sem kapott érte, önszorgalomból látta el a feladatot.

A székesfehérvári tűzoltóságon 1999-től, mint a Magyar Speciális Mentők Egyesületének elnöke jelen volt Pavelcze László. 2002-ben a székesfehérvári parancsnokkal együttműködési megállapodást kötött, hogy a káresetekhez kettős szerepben vonul: mint speciális mentő segíti szaktudásával és felszerelésével a tűzoltók munkáját, s emellett a szóvivői feladatokat is ellátja. Így tehát a káresetekhez kéklámpával vonult, s rendkívül aktív módon tájékoztatta a médiát, mind információkkal, mind képekkel. Vén Norbert ekkor kisebb aktivitással, de továbbra is részt vett a sajtó tájékoztatásában, főként akkor, ha Pavelcze László valami oknál fogva nem tudott megjelenni egy fontosabb káreset helyszínén. Pavelcze László munkáját a sajtó mellett a megyei rendőr-főkapitányság szóvivője is rendkívül pozitívan értékelte, mivel számos balesetnél – akár éjszaka is – a média értékelhető információt kapott, így a rendőrség más témák kommunikálására fordíthatta erőforrásait. Pavelcze László elmondása szerint a katasztrófavédelem nem nézte jó szemmel a székesfehérvári tűzoltóságon végzett aktív kommunikációs tevékenységét, ezért állandó nyomás nehezedett rá, de mivel nem volt hivatásos, nem tudták megakadályozni a munkáját. A katasztrófavédelem részéről egy ember viszont rendkívül pozitívan állt az ő munkájához, Dobson Tibor.

Miután Pavelcze László elköltözött Székesfehérvárról, a szóvivői munkát – ugyancsak társadalmi tisztségben – 2005 végén Bisztricz Anett, a helyi televízió riportere vette át. Ő már korábban is rendkívül jó kapcsolatot ápolt a székesfehérvári tűzoltókkal, akik jelentősen támogatták a kinevezését.

Bisztricz Anettet a tűzoltóügyeletes értesíti telefonon a fontosabb eseményeknél, közvetlenül a tűzoltóegységek riasztása után, és saját költségén, kéklámpa nélkül megy káresetekhez (ha a laktanyában tartózkodik, akkor a tűzoltófecskendőre felülve a riasztott tűzoltókkal), fényképeket készít, összegyűjti a helyszínen az információkat a kárhelyparancsnoktól, megfogalmazza a közleményt, s e-mailben elküldi a sajtónak a hírt, képeket. Ha egy káreset helyszínén nem tud megjelenni, s az esemény hírértékkel bír, akkor telefonon tudakozódik az illetékestől. Azt is felvállalta, hogy fontosabb tüzesetnél, balesetnél a helyi sajtót azonnal értesíti, hogy minél előbb meg tudjanak jelenni a helyszínen. Bisztricz Anett mondhatni a magyarországi tűzoltóságok között a legaktívabb kommunikációt végzi, ha összevetjük a fővárosi tűzoltóság anyagi és erőforrás-ráfordításával, akkor messze megelőzi az ő munkájukat. A megyei katasztrófavédelem részéről nem érte atrocitás.

Bisztricz Anett hátránya, hogy nem tűzoltó, bár az önkéntes tűzoltók 40 órás alapkiképzésén 2006-ban önszorgalomból részt vett, s kitűnő eredménnyel vizsgázott, de ez még távol van attól, hogy tűzoltószakmai szempontból nyilatkozni tudjon. Így igazán szóvivőnek nem lehet tekinteni, de a megnevezés ellenére ő sem tekinti magát annak, hatáskörét nem lépi túl, csak a tűzoltók által mondott információt alakítja át a sajtónak felhasználható formába. Ha tűzoltószakmai kérdésben kell megszólalni, akkor megszervezi, hogy az erre legalkalmasabb ember álljon a „mikrofon elé”. Bisztricz Anett kinevezése jó példája annak, hogy korlátokkal ugyan, de újságíró megbízható ezzel a tevékenységgel. Ez a munka azonban teljes embert igényel, így hosszabb távon nem alkalmazható, a székesfehérvári tűzoltóság kommunikációjának fejlődésében a következő lépés az ő munkaszerződéses kinevezése lehetne. Problémaként lép fel az is, hogy egy újságíró és egy szóvivő érdekei eltérőek. A szóvivőknek a szervezet érdekeit kell képviselnie, míg az újságírónak a célja, hogy minél több információt megtudjon, s azt nyilvánosságra hozza. Az ő munkája jelenleg újságíróetikai problémákat vet fel, hiszen televízióban, rádióban, újságban dolgozik, tűzoltósági területtel foglalkozva. Szóvivősége alatt számtalan helyzetbe került már, amikor fontos tényeket kellett elhallgatnia, ez azonban újságíróként elfogadhatatlan.

Vén Norbert jelenleg tűzoltási és műszaki mentési vezető. A szóvivő munkája az ő szakmai felügyelete alá tartozik.

5.2.2 Miskolci tűzoltóság

Bódi Zoltán, a megelőzési osztály vezetője 2000-ben szorgalmazta, hogy az addigi ad-hoc jellegű tájékoztatást egy tudatosabb kommunikáció váltsa fel. Ezt a feladatot munkája mellett, külön juttatás nélkül először sajtóreferensi titulussal, most már szóvivői megnevezéssel ő látja el. A tűz- és káreseteken kívül szervezeti hírekről, rendezvényekről is tájékoztatja a helyi médiát, valamint az olyan országos televíziókat, melyeknek helyi tudósítója is van. A hírek mellett fényképfelvételekkel is szolgál. Azt nem tudta elérni, hogy az esethez vonuló tűzoltók rendszeresen képeket készítsenek, így többnyire csak arról az esetről van felvétel, melynél személyesen megjelenik. Többnyire tűzvizsgálati célból megy a helyszínekre, ezért balesetekről alig ad hírt. Bódi Zoltán a sajtómunka nagyfokú fejlesztését tervezi, SMS-riasztással szeretné megvalósítani, hogy a helyi média minél előbb értesülhessen egy-egy fontosabb eseményről, így operatőröket, fotóriportereket küldhessenek azonnal a helyszínre.

A miskolci tűzoltóság kommunikációja igazán akkor fejlődne, ha a szóvivő munkáját a szolgálatparancsnokok segítenék, információval és fényképekkel egyaránt. Szükséges a szervezetnek egy megfelelő honlap elkészítése is, mert jelenleg a világhálón egy olyan elavult oldaluk található csak meg, mely már csak részben működik, s a frissítésével sem foglalkoznak.

5.2.3 Szolnoki tűzoltóság

A szolnoki tűzoltóparancsnok gondolataiban 2002-ben fogalmazódott meg az az elképzelés, hogy nyitni kellene a nyilvánosság irányába, tájékoztatni az állampolgárokat, környéken élőket a tűzoltók munkájáról. A tűzoltóság ennek érdekében vásárolt egy VHS kamerát, melyet az egyik gépjárműfecskendőn helyeztek el, és a beosztott személyzetre volt bízva, hogy mikor mit vesznek fel vele. A kezdeményezés rövid időn belül kudarcba fulladt, mivel senki sem foglalkozott a kamerával. Újabb parancsnoki elképzelés szerint a nap 24 órájában készenlétben állva a kamerát külön embernek, külön autóval kellett volna a káresethez kijuttatnia. Javalmazásról szó sem esett, így érthető, hogy senki nem vállalkozott a feladatra. Ki lenne ugyanis az a szabadnapos tűzoltó, aki éjjel-nappal elindul (akár lakásról is) és még "fizetni sem fizetnek érte"?

Hosszas gondolkodás után házon belül Erdélyi Tibor tűzoltó vállalta el a feladatot. Mivel egyedülálló volt, senkit sem zavart, ha hajnalban ugrott, és ment hazulról a káresetekhez. Szabadnapjain, ha jelentősebb esemény történt, az ügyelet értesítette, bement a laktanyába, majd szolgálati gépjárművel indult a helyszínre. A kamerával készített felvételeit szinte kivétel nél-

kül átvette a helyi televízió. Ez heti 2-3 felvételt jelentett. A sikeren felbuzdulva, pár hét múlva már digitális fényképezőgépet is vásárolt a tűzoltóság, így Erdélyi Tibor szöveges híreket és képeket is elkezdett küldeni a helyi sajtónak, majd a kapcsolatot kibővítette több internetes újsággal, köztük a Lánglovagok.hu-val. Az egyre sűrűbben jelentkező tudósítások felkeltették a helyi rádió figyelmét is, így oda szintén továbbította a híreket. Rövid idő elteltével, a parancsnokkal való egyeztetés után sajtóügyeletesi elnevezést kapott, bár erről írásbeli parancs nem született. A javadalmazás év végén mindössze 3 jutalom szabadnap volt. A parancsnok messzemenőig elégedett volt a munkájával, ennél több ellentételezést azonban nem kapott.

Erdélyi Tibor 2003 elején kérte a parancsnokot, hogy hivatalos formában is rögzítsék a beosztást. Ez meg is történt, valamint plusz juttatásként megkapta havonta az illetményalap 30 százalékát. 2003-2004-ben a tűzoltóság vezetése maximálisan elégedett volt a médiával való kapcsolattartással, a híryanagok összeállításával. Szinte nem múlt el olyan hét, hogy helyi szinten a tévé, rádió, újság, városi honlap nem adott volna többször információt a tűzoltóság munkájáról. Erdélyi Tibor munkáját év közben még pénzjutalommal is honorálták.

Erdélyi Tibor sajtókarrierjét egy félreértés és egy szakmai hiba törte ketté 2005. március 18-án, egy tűzoltók elleni támadás kapcsán adott tájékoztatásával: ő maga nem volt kint a helyszínen, a szolgálatparancsnoktól telefonon pedig azt az információt kapta, hogy a rendőrök jelen voltak a tüzesetnél, és ennek ellenére a báméskodók kövekkel megdobálták a tűzoltókat. Másnap kiderült, a rendőrök ugyan ott voltak, de több hektáros területről volt szó, és a ködobálást nem látták, így közbeavatkozni sem tudtak. Erdélyi Tibor erről értesülve helyreigazítást kért az újságokban, és nyilvánosan bocsánatot kért a félretájékoztatásért. Ettől függetlenül a szolnoki tűzoltóparancsnok kiadott egy közleményt, melyben Erdélyi Tibor felelősségét firtatja, miszerint a „cikk megjelenése olyan visszhangot keltett, amely alkalmas lehet Szolnoki viszonylatban a tűzoltóság és a rendőrség közötti feszültség keltésére.”

A másik probléma Erdélyi Tibor részéről egy súlyos szakmai hiba. A közleménybe ugyanis beleírta, hogy az elkövetők nemzeti kisebbséghez tartoztak, utalva a ködobálók cigány származására. Ezt a hibát azonban az újságok, köztük az Objektív Hírügynökség¹⁰ nem korrigálta, egy az egyben közölte (a Lánglovagok.hu nem utalt az elkövetők származására), így a hír futótűzként terjedt a médiában. A helyi kisebbségi önkormányzat a híradásért azonban soha sehol semmilyen panaszt nem tett, a sajtóügyeletest sem keresték meg miatta. Erdélyi Tibor

¹⁰ Forrás: <http://www.objektivhir.hu/display/hir.php?hirid=18345>

felelősségére a tűzoltóságon azonban bizottságot állítottak fel, a megyei katasztrófavédelem nyomására megkezdődött a meghurcolása (az igazgatóság amúgy a munkáját mindig rossz szemmel nézte), olyan szinten, hogy már régebbi tájékoztatásait is elkezdtek vizsgálni, mennyire fedték a valóságot. A vizsgálat során egy dolog viszont senkit sem érdekelt: a tűzoltókat munkájuk közben megtámadták. Erdélyi Tibor sajtóügyeletesi munkája egy időre véget ért.

Ezt követően, érthető módon senki sem vállalta a beosztást. 2006-ban Erdélyi Tibor azonban ismét engedélyt kért a sajtóval kapcsolatos munka végzésére. Hosszas egyeztetések, szabályzat kidolgozása után állt kötélnek a parancsnok: 2006 augusztusában Erdélyi Tibor hivatalosan visszakapta a beosztást és az illetményalap 30 százalékát. Jelenleg szabadnapján saját gépkocsival jut ki a káresetekhez, saját fényképezőgéppel dolgozik, a saját internet-előfizetését használja a közlemények és képek elküldéséhez. A juttatás a költségeket egyáltalán nem fedezi. A közleményeket csak a kárhelyparancsnok vagy magasabb vezető jóváhagyása után küldheti el.

A szolnoki tűzoltóság www.tuzszolnok.hu címen saját honlappal is rendelkezik (Lásd 3. sz. melléklet). Ezen a parancsnokságról háttérinformációk, valamint aktuális káresetekről képes beszámolókat egyaránt szerepelnek. A lap szerkezete, technikai háttere megfelel a követelményeknek. Figyelemreméltó, hogy angol verziót is készítettek a parancsnokság alapinformációira vonatkozólag.

A szolnoki tűzoltóság kommunikációjának fejlesztéséhez Erdélyi Tibor kommunikációs szakmai továbbképzése szükséges, valamint a parancsnok teljes körű bizalma, legyen joga a sajtóügyeletesnek a saját felelősségére közleményeket kiadni, ne kelljen megalázó módon másoknak jóváhagynia az írását.

5.2.4 Pomázi Önkéntes Tűzoltóság

A Pomázi Önkéntes Tűzoltóság szóvivővel, sajtóreferenssel nem rendelkezik, de igény esetén a parancsnok és a parancsnok-helyettes is áll a sajtó rendelkezésére, alkalmanként pedig önálló kezdeményezésre, e-mailben küldenek képes tájékoztatást egy-egy káresetről a sajtónak, leginkább a [Lánglovagok.hu](http://Langlovagok.hu) tűzoltóportálnak.

A munkájukról 5 évig 1200 példányban nyomtatott havilapot is kiadtak, Pomázi Tükör címen, de a szerkesztését időhiány miatt nem tudták megoldani, így felfüggesztették ezt a tevékenységet. Jelenleg az önkormányzati lapban van külön rovatuk. Saját honlappal rendelkeznek

(Lásd 4. sz. melléklet), ahova felkerül néhány káreset részletes leírása is. A lap azonban sem szerkezetileg, sem technikailag nem felel már meg a kor követelményeinek.

5.2.5 Pilisszentiváni Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület

A legkönnyebb, s egyben a legnehezebb helyzetben a tűzoltó egyesületek önkéntesei vannak. Ők azok, akik egy eset kapcsán semmiről, de akár mindenről nyilatkozhatnak. Nincs hatósági jogkörük, a tűzoltás és műszaki mentésnél nem bírnak irányítói jogosultsággal, ugyanakkor mint civil szervezeteknek joguk van a munkájukról beszámolni a sajtónak.

Pest megyében Pilisszentiván-Pilisvörösvár-Solymár-Nagykovácsi térségében igen erős az egyesületi önkéntes tűzoltók tevékenysége. A fővárosi tűzoltósággal való együttműködésnek köszönhetően tájékoztatást kapnak a tüzesetekről és balesetekről, így a 105-re befutó segélyhívás után azonnal megkezdhetik a vonulást.

A Pilisszentiváni Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület a munkájáról igen intenzíven beszámol a sajtó felé, főként regionális és szakmai szinten: a Lánglovagok.hu-nak és a környékbeli internetes újságoknak küldenek képes beszámolókat e-mailben. Mivel egy-egy káresetnél a tűzoltással, illetve mentéssel vannak leginkább elfoglalva, nem tudnak mindig a fényképezésre koncentrálni, ezért a terveikben szerepel, hogy külön gépjárművel egy fotós is menjen a helyszínre. A képeket, híreket az egyesület honlapjára (Lásd 5. sz. melléklet) is felrakják. A lap 2005 júliusa óta létezik, s mind külsőleg, mind programozásilag megfelel a kor követelményeinek.

6. Média és olvasók

6.1 Hírügynökségek

A médiumok és hírügynökségek számának jelentős növekedése ellenére továbbra is a leghitelesebb, a legnagyobb felkészültséggel és erőforrással rendelkező hírügynökségnek a Magyar Távirati Irodát (MTI) tekinthetjük. Jelentős ügyfélkörrel rendelkeznek, híreiket, képeiket térítés ellenében lehet átvenni. A tűzoltókkal kapcsolatos híradások kapcsán meg kell említeni a 2002-ben alakult Objektív Hírügynökséget, melynek hírei, képei a forrás megjelölésével ingyenesen felhasználhatók. A médiapiacra emellett még jelentős súllyal bír a Független Hírügynökség és a HavariaPress.

A hírügynökségek munkájáról általánosan szólva elmondható, hogy a tűzoltószóvivők hiánya, valamint a gyenge vidéki tudósítói hálózat miatt sokszor megelégszenek a megyei katasztrófavédelmi ügyeletes által adott tájékoztatással, mely pontatlan hírt eredményez, hiszen az ügyeleteshez csak azok az információk futnak be, mely az ő vezetői szintjén szükségesek, azok pedig a sajtó számára többnyire elégtelenek. A Független Hírügynökségről elmondható, hogy előszeretettel hívják Dobson Tibort, ami viszont nem szerencsés, hiszen az országos szóvivőnek nem az a feladata, hogy minden balesetről és tüzesetről tudjon részletekkel szolgálni.

Az Országos Rendőr-főkapitányság a honlapján intenzíven szolgáltat a hatáskörébe tartozó eseményekről információkat¹¹, ezek között vannak balesetek is, mely ezáltal kapcsolódnak a tűzoltók munkájához. Van olyan hírügynökség, mely ezeket a közleményeket az újságíró szakma szabályait mellőzve szó szerint átveszi, így a hír tele lesz rendőrségi zsargonnal, terpeszkedő kifejezésekkel.

A hírügynökségekre egyre inkább jellemző az a tendencia, hogy könnyen és olcsón szerezhető információkat továbbítanak, melyek pontossága, információtartalma sem mindig megfelelő (Lásd OKF honlapja). Nem ritkán az esemény szempontjából lényegtelen információkat lényegesnek tüntetnek fel, azt a látszatot keltve, mintha teljes körű tájékoztatást nyújtanának (Pl: a baleset körülményeit szakértők bevonásával vizsgálják), vagy éppen semmitmondó mondatokkal terhelik az embereket (pl.: az anyagi kár jelentős). Mellőzik a hozzájuk befutott információk egyes részeinek ellenőrzését, így rendszeresen pontatlanul adják meg a helyszíneket, holott csak annyit kellene tenni, hogy a térképen megnézik, létezik-e az az utca, valóban az a pontos neve, ahogyan a nyilatkozó megadta.

Példa egy olyan hírre¹², melyből jól látszik, semmit sem tudnak, és a helyszínen tudósítójuk sincs:

Egy személygépkocsi és egy kamion ütközött össze a XI. kerületi Leányka utcai felüljárónál - jelenti a HavaríaPress.

A baleset körülményei egyelőre ismeretlenek, a személygépkocsi sofőrjét a tűzoltók emelték ki a roncsból, és átadták a mentőknek, sérülései súlyosságáról egyelőre nincs információ.

A hírügynökségek munkájának megkönnyítése érdekében elengedhetetlen, hogy a parancsnokságok aktív, tudatos kommunikációt folytassanak, nagy hangsúlyt fektetve az önálló kez-

¹¹ Forrás: <http://www.police.hu/friss>

¹² Forrás: http://hirtv.hu/?tPath=/belfold/kek_hirek/&article_hid=96831

deményezésre. Ez Dobson Tibor munkáját is megkönnyítené, így nem kellene állandóan vészhelyzetkommunikáció szempontjából jelentéktelen balesetekről, tüzesetekről tájékoztatást adnia, az ő feladata ugyanis nem ez.

6.2 Elektronikus média, nyomtatott sajtó és internet

A fővárosi tűzoltóság Videó Csoportjának köszönhetően az országos televíziókban sokszor kapnak helyet tűzoltósági felvételek, melyek az első vonalban készültek, de ezek csak budapesti vagy vonzáskörzetében lévő események. Ezáltal a főváros túlreprezentált lesz, ha tűzoltókról van szó, szinte csak a fővárosi tűzoltók munkájáról értesülhetünk. Ez az aránytalanságot a vidéki parancsnokságok kommunikációjának erősítésével, a megyei Videó Csoportok létrehozásával lehetne orvosolni.

Az országos és megyei lapok, valamint számos portál megengedheti magának, hogy külön fotóriportert, újságírókat tartson fenn, aki ha kell, azonnal megy a helyszínre. Ezen fotóriporterek a munkájukat úgy végzik, hogy rendkívül jó kapcsolatot alakítanak ki a közelükben lévő parancsnoksággal, vagy éppen egyes tűzoltókkal. A tűzoltóságoknak ezen emberekkel kell szorosabbra fűzniük a kapcsolatot.

Kommunikáció szempontjából nagyon nagy lehetőségeket kínál a tűzoltóságok számára a hírportálok elterjedése. A nagyobb és kisebb oldalak több-kevesebb anyagi ráfordítással számos embert ér el az ott megjelenő információval. Ha a tűzoltók e-mailben minden egyes lap számára elérhetővé teszik az információt, akkor sokkal aktívabb kommunikációt lehet folytatni. Az internetes újságokra ráadásul nem jellemző a tévénél, rádiónál, nyomtatott sajtónál felmerülő adásidő- vagy helykorlát, így kisebb hírértékű események is helyet kaphatnak.

6.3 Lánglovagok.hu tűzoltóportál

A Lánglovagok.hu létrehozásának a gondolata az Index.hu Tűzoltók fórumában¹³, valamint a Trefort.net chaten összeismerkedett néhány tűzoltó és tűzoltóság iránt érdeklődő ember fejében fogant meg. A Trefort támogatásával a langlovagok.trefot.net címen elkészített lapon eleinte saját készítésű fotók, írások, valamint a rendőrség honlapjáról átvett hírek jelentek meg, de idővel a tájékoztatásba bekapcsolódott több hivatásos, önkéntes tűzoltóság, valamint men-

¹³ <http://forum.index.hu/Article/showArticle?t=9026864>

tőegyesület, s kisebb, frissen alakult hírügynökségek is. A www.langlovagok.hu címen 2001 szeptemberétől érhető el a portál.

A portálon ez olvasható¹⁴: „*A Lánglovagok munkatársai, létrehozói, rendszeres és eseti szerzői olyan elhivatott civilek, újságírók, rádiósok, önkéntes és hivatásos tűzoltók, akik fontosnak tartják, hogy a tűzoltóság munkája, mindennapos gyakorlata, a tűz elleni védekezés alapelvei minél szélesebb körben váljanak ismertté. A szerzők törekednek a legszakyszerűbb információk közlésére, kétirányú igényt kielégítve ezzel: egyrészt a laikus állampolgár igényét a hírekre, melyek az eseményekre és következményeikre, a tűzoltóság reagálására, operatív tevékenységére vonatkoznak. (Ez utóbbiak adott esetben megnyugvással töltik el, arra gondolva, hogy baj esetén, rövid időn belül megérkezik a segítség). Másfelől a tűzoltóság tagjainak igényét próbálja teljesíteni, állampolgárként és főként tűzoltó szakmai szemmel tekintve az eseményeket, példákat, esetleg ötleteket merítve a kárfelszámolás mikéntjéből. További célja a honlapnak, hogy segítséget adjon szűkebb környezetünk, otthonunk, életünk biztonságosabbá tétele érdekében.*”

A Lánglovagok.hu 2007 februárjában mind külsőleg, mind szerkezetileg teljesen megújult, s belépett a profi hírportálok sorában. A fotók révén egyedülálló képes tűz- és káreseti adatbázis jött létre, melyben adott kulcsszavakkal könnyedén rá lehet találni a különféle esetekre, de ki lehet listázni egyes tűzoltóságok bevetéseit is. A fényképeket rendszeresen használják főiskolákon, egyetemeken oktatási anyagok elkészítésére. Az olvasók és a sajtó úgy tekint a portálra, mint a TŰZOLTÓSÁG lapja. A portál megalapításában magam is részt vettem, s a szabadidőm nagy részét jelenleg is az oldal szerkesztésével, új tartalmak készítésével töltöm. A lap olvasóiból, szerkesztőiből 2006-ban megalakult a Lánglovagok Egyesület, melynek fő célja a tűzoltósági kommunikáció segítése.

6.4 Kutatás a Lánglovagok.hu olvasóiról

A Lánglovagok.hu tűzoltóportálon 2007. március 5-től április 1-jéig volt elérhető egy önkitöltős kérdőív. A kitöltési lehetőségéről a portálon kívül a Lánglovagok.hu hírleveléből (266 előfizető), az Iwiw.hu Lánglovagok felhasználója révén az Iwiw üzenőfaláról (kb. 550 ismerős) lehetett értesülni. Emellett e-mailt kaptak azon tűzoltók, tűzoltóságok, olvasók, akik e-mail-es

¹⁴ Forrás: <http://www.langlovagok.hu/html/aloldal/3.shtml>

kapcsolatban állnak a portállal (kb. 300 levél). „Buzdító levelet” a hírlevél és az Iwiw esetében alkalmaztam egyszer március közepén.

A minta a Lánglovagok.hu olvasóiból került ki, hiszen legalább egyszer el kellett látogatni a portálra annak, aki a kérdőívet kitöltötte. A mintába mindenki bekerült, aki a kérdőíven legalább egy kérdésre választ adott. Így a minta 2174 egyedből (továbbiakban olvasók) állt. A Lánglovagok.hu olvasottságáról a Freeaudit.hu mérései alapján azt lehet tudni, hogy naponta körülbelül 10 ezer látogatás történik (1 látogatás 1 IP címről fél órán belüli böngészést jelent).

A kérdőív nyitott és zárt kérdéseket is tartalmazott. A mérési szintek között volt nominális, ordinális és intervallum egyaránt. A kérdőív célja, hogy átfogó képet lehessen kapni a Lánglovagok.hu olvasóiról, életkor, foglalkozás, motiváció és internetezési szokás terén.

A kiértékelés alapján az olvasók 29%-a hetente többször, 23,5%-a naponta, 18,5%-a naponta többször, 14,5%-a hetente egyszer, a maradék ritkábban látogat a portálra. A lap ismertsége dinamikusan növekszik. Míg 6 éve a válaszadók 4,5%-a, 5 éve 6%-a, 4 éve 8,5%-a, 3 éve 13%-a, 2 éve 23,5%-a, tavaly 27%-a látogatott először a portálra. Az ide évben – tehát az első három hónapra vonatkozólag – ez a szám 17%.

A válaszadók 10%-ának a böngészőjében kezdőlap a Lánglovagok.hu, 21%-a regisztrált a fórumon, 9%-uk a hírlevélre is előfizet. Utóbbi adatból következik, hogy a hírlevél előfizetőinek 71%-a kitöltötte a kérdőívet. A válaszadók 6%-a képpel vagy információval segítette is már a Lánglovagok.hu munkáját.

Az olvasók életkoránál az 1980 és 1974 között születettek vannak kiugró többségben, a válaszadók 33 százaléka. Az 1987 és 1981 között születettek 23%-ot, az 1973 és 1968 közöttiek 16%-ot képviselnek. Ennek alapján a 20 és 39 év közöttiek teszik ki az olvasók 72%-át.

Főfoglalkozásukat tekintve az egyéb értelmiségi van túlsúlyban, 25%-kal. Ezt követi 16%-kal az egyéb fizikai munkás, 14-14% még tanul, illetve hivatásos tűzoltó, 8% közalkalmazott, 5,5% egészségügyi dolgozó, 4% nyugdíjas. Érdekeséggéppen megemlíthető, hogy a válaszadók 2%-a a média területén dolgozik. Munkahelyén 66,5% beosztott, 25% középvezető, a maradék felsővezető. Egyesületben vagy köztestületben 11,5%-uk aktív önkéntes tűzoltó, 6,5%-uk polgárőr, 6%-uk speciális mentőszervezet tagja.

A válaszadók 51,5%-a középiskolai végzettségű, 28%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezik, 15,5% szakmunkásképzőbe járt, 4,5% csak az általános iskolát járta ki.

A portálon megjelenő híreket hitelesség és pontosság szempontjából 5-ös skálán kellett értékelni (1 nem hiteles – 5 nagyon hiteles). A válaszadók 64%-as 5-ös minősítést, 31,5%-a 4-est, 3% 3-ast, a maradék 2-est vagy 1-est adott.

Az olvasók 31,5%-a Budapestről internetezik. 17,5% vidéki megyeszékhelyről, 34,5% egyéb vidéki városból, a maradék egyéb vidéki településről. A válaszadók 62,5%-a naponta többször kapcsolódik a világhálóra, 27,5%-a naponta, 8,5%-a hetente többször, 1%-a hetente többször, 0,5% ennél is ritkábban internetezik. A válaszadók 90%-a otthonában is rendelkezik internetes kapcsolattal. A leggyakrabban, 79%-uk otthonról, 18%-uk munkahelyről internetezik.

A nyitott kérdésekből kiderült, az olvasók leginkább az ismerősöktől, kollegáktól, családtagoktól hallottak a Lánglovagokról, s úgy keresték fel a portál. Többen böngészés közben akadtak rá, vagy úgy, hogy egy konkrét esetről kerestek információt, akár ismerőseik vagy a saját balesetükről. Az első látogatások egy része abból is adódott, hogy más médiumban (televízióban, nyomtatott sajtóban, hírportálon) hivatkoztak a lapra, s felkeltette az érdeklődésüket, vagy éppen a Hírkereső.hu-n egy hír kapcsán akadtak az elérhetőségre.

A válaszadók egyöntetűen a híreket és képeket tartják a legfontosabb szolgáltatásnak. Rendkívüli igény mutatkozik arra, hogy a filmek rovatban sokkal több káresetről legyen videó, az egyes híreknél pedig minél részletesebben lehessen a balesetokról, tüzesetokról informálódni. Igény mutatkozik a tűzoltós felszereléseket és ajándéktárgyakat hirdető Shop rovat bővítésére is.

A kérdések és a zárt kérdésekre adott válaszok a 6. sz. mellékletben található.

7. Műegyetemi tragédia esettanulmánya

2006. augusztus 8-án a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kigyulladt lőterének oltásakor három tűzoltó vesztette életét. Az alábbiakban a Lánglovagok.hu, a Magyar Távirati Iroda és a Független Hírügynökség helyszíni tudósítóinak tapasztalata alapján vázoltam fel az adott este történéseit, a sajtó munkáját.

A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság 105-ös vonalára 21 óra 12 perckor érkezett a segélykérés, hogy a Műegyetem lőterén kigyulladt a lőszerfogó fal. Az első tűzoltóautó 21 óra 22 perckor érkezett ki a helyszínre, ezt követően folyamatosan érkeztek a tűzoltók, s sorakoztak fel gépjárműveikkel a Műegyetem rakparton.

A Lánglovagok.hu újságírójaként, fotóriportereként 21 óra 37 perckor érkeztem meg a helyszínre, s kezdtem meg elsőként az épület előtt lévő egységek fényképezését, valamint fotóztam azt, ahogy a tűzoltók légzőkészülékükkel a hátukon bemennek a főbejáraton. 21 óra 47 perckor a tűzoltóság engedélyével bejutottam az egyetemre, ezt követően szabad mozgásom volt a földszinti aulában, és az onnan nyíló folyosón, ahol a lőtérhez vezető pincelejáró is volt. A füst mértéke nem volt olyan intenzív, hogy védőfelszerelés nélkül veszélyben lettem volna, a füst akkor csak a pincelejáró lépcsőjének aljában volt erős koncentrációban tapasztalható.

Folyamatosan fényképeztem a tűzoltókat, egyszerű rutin beavatkozásnak éreztem az eset, de az egyik pillanatban „elszabadult a pokol”, tűzoltók siettek le a mélybe menteni a társaikat. Az első kimentett tűzoltót, a rohamszolgálat tagját 22 óra 2 perckor a pincelejáró tetejéről fotóztam, a tűzoltóság Videó Csoportjának operatőrével és fotósával egyetemben. Ezt követően folyamatosan hozták ki a sérült tűzoltókat, s kezdtek a találgatásba, hogy ki hiányzik még. A kimentett tűzoltók ellátásánál az MTI fotóriportere is megjelent, de őt néhány fotó készítése után a biztonsági őrök kitessékelték az épületből. Más médium fotósa, operátora, újságírója szintén az épületen kívül rekedt, nekem változatlanul szabad mozgásom volt, így fényképezhettem a sérült tűzoltók ellátását, tanúja lehettem, az első kimentett tűzoltót miként fogják le, mert gondolkodás és légző nélkül visszaindult volna, miután egy kicsit jobban lett, és ráeszmélt, a kollegái még lent vannak.

A helyzet igazán drámaira akkor fordult, amikor az egyik tűzoltó újraélesztésébe kezdtek. Ez 22 óra 39 perckor történt. Ezt követően kihoztak még egy tűzoltót, aki szintén nem lélegzett. Néhány perc múlva elhagytam az aulát, az épület előtt, 23 óra 11 perckor lefotóztam a földre dobált tűzoltósisakokat és légzőkészülékeket, majd az autómba visszaraktam a fényképezőgépet, s többet aznap már nem kattintottam. Így azt sem örökítettem meg, ahogy az egyetem előtt, a fal mellett a tűzoltók két sorban ülnek egy betonkorláton, némán, lehajtott fejjel.

A Lánglovagok.hu tűzoltóportálon azután jelent meg az első hír a tüzesetről, hogy tudni lehetett, tűzoltók sérültek meg. Ezen információkat telefonon adtam meg a szerkesztőnek. A hír folyamatosan frissítve lett, a három halálos áldozatról szóló híradás 23 óra 32 perckor került ki, miután tudni lehetett, az újraélesztés nem járt sikerrel. A helyszínről készült fotók általam éjfél után nem sokkal lettek elérhetők a portálon. Akkor csak azon képeket tettem nyilvánossá, melyeken közeliben nem látszik a sérült tűzoltók szenvedő kifejezése (az MTI-ben a ilyen típusú felvételeket is közöltek másnap). A híradáshoz szükséges információkat a helyszínen tapasztaltak, valamint Györfi Pál, az Országos Mentőszolgálat szóvivőjének tájékoztatása alapján szereztem. A rögtönzött sajtótájékoztatót már nem vártam meg, mivel fényképeket a

továbbiakban nem kívántam készíteni, így értelmét sem láttam a helyszínen maradásnak. Ez azzal járt, hogy a Lánglovagok.hu magáról az eseményről kevés háttérinformációval szolgált, viszont elsőként közölt képeket. A Lánglovagok.hu másnap a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság közleményét változatlan formában közölte, benne az áldozatok neveivel, valamint a hősi halált halt tűzoltók életrajzát, fényképét is nyilvánossá tette.

A Magyar Távirati Iroda az első rövidhírt a tűzoltóság hírközpontjában lévő ügyeletes tiszt tájékoztatása alapján 21 óra 53 perckor adta ki, a teljes hírt 22 óra 4 perckor. Ebben még csak alapinformációk voltak, miszerint a lőtéren tűz ütött ki, s a tűzoltók nagy erővel vonultak a helyszínre. Molnár Pétert nem sikerült elérniük, mert szabadságon volt, a telefonját pedig kikapcsolta. Az MTI telefonon értesítette a bűnügyi újságírással foglalkozó munkatársat, Balogh Attilát, aki már otthon volt, lefekvéshez készült, de azonnal taxiba ült, s körülbelül 15 perc alatt kiért a helyszínre. Ő az épületen kívül próbált információhoz jutni.

Az első helyszíni tudósítást Győrfi Pál mentőszóvivő tájékoztatásával az MTI 22 óra 25 perckor adta ki. Itt már három füstmérgezettől van szó, pontosan nincs meghatározva, hogy kik, de a szövegkörnyezetből civilekre lehet következtetni. 22 óra 53 perckor már 11 füstmérgezettől, köztük 3 tűzoltóról tudósít a távirati iroda, saját információra alapozva. Ugyancsak közlik, hogy egy tűzoltót újra kellett éleszteni, egy másik válságos állapotban van, egy harmadikat pedig nem találunk. 23 óra 07 perckor kiadott hírben Győrfi Pál közli, egy tűzoltó életét veszítette, egy tűzoltó újraélesztése folyamatban van. Balogh Attila ekkor az épület előtt állva azt látta, a tűzoltók rendkívül megrendülve, csöndben jönnek ki az egyetemről. 23 óra 28 perckor az MTI helyszíni tudósítójára hivatkozva további két tűzoltó haláláról számolnak be, Balogh Attila ugyanis azt tapasztalta, három halott tűzoltót húznak ki hordágyon az épületből. Balogh Attila emlékezetében ez a pillanat rendkívül mély nyomott hagyott, látta ugyanis, ahogy a halott tűzoltókat a földre leteszik, majd jött valaki és kibontotta a hullazsákot. Az újságírókat ekkor már kordonnal az alsó rakpart lépcsője felé szorították (korábban a főbejárat lépcsőjénél várakozhattak, s onnan beláttak az aulába). A tűzoltók és rendőrök rendkívül agresszíven viszonyultak hozzájuk, miszerint ne fényképezzenek, különben összetörik a kamerájukat. Eddig csak egyetlen hiteles forrásra támaszkodhatnak a helyszínen lévő újságírók, Győrfi Pálra. A Budapesti Rendőr-főkapitányság sajtóügyelete is megjelent, de ő nem szolgált információval, viszont az újságírók elpanaszolták neki, a rendőrök elfogadhatatlan hozzáállását.

Molnár Péter tűzoltósági szóvivő a helyszínen azért nem jelent meg azonnal, mert egyfelől Agárdon lakik, a rendes munkaidőn túl onnan kell indulnia, másfelől szabadságát töltötte. A

hírközpont azonban egy másik, a sajtó által nem ismert telefonszámon 22 óra 44 perckor értesítette, így kéklámpával Fejér megyéből elindult a helyszínre. Kérve azonnal informálódott a történetekről, majd tájékoztatta a helyszínen megjelent újságírókat. Ez a híradás az MTI-ben 0 óra 54 perckor jelent meg, tartalma szerint három tűzoltó meghalt, hetet súlyos füstmérgezéssel kórházba szállítottak. A szóvivő ugyanakkor közli, a tüzet még nem sikerült eloltani. 1 óra 22 perckor Molnár Péter információra alapozva már a haláleset körülményeit közli a távirati iroda, miszerint feltehetőleg felderítés közben tévedt el a három tűzoltó, s a légzőkészülékükben elfogyott a levegő. A szóvivő által az is nyilvánosságra került, hogy három civil gyakorolt a lőtéren, ekkor keletkezett a tűz. Molnár Péter tájékoztatása az aulában volt, ugyanis ekkor már beengedték az újságírókat az épületbe, ahol látták a szanaszét dobált kötszereket és injekciós tűket. Ugyanakkor füst volt, hiszen a tűz oltása javában zajlott. Az MTI központjában lévő éjszakai ügyeletes eközben megpróbálta elérni Hidvégi Győzőt, a lőtér vezetőjét, de nem járt sikerrel.

Az 1 óra 46 perckor kiadott hír Demszky Gábor aulában adott nyilatkozatával van kiegészítve; a főpolgármester megrendülten beszél a történetekről, megjegyezve, a temetési költségeket az önkormányzat állja. A 3 óra 19 perckor kiadott hírben már Tatár Attila katasztrófavédelmi főigazgató és Bende Péter fővárosi tűzoltóparancsnok nyilatkozik, ők a helyszínen jelentették be, hogy a három elhunyt tűzoltót a szakminiszter hősi halottá nyilvánítja, az OKF és FTP pedig közös vizsgálóbizottságot hoz létre a történetek tisztázására. A lőtéren gyakorlatozó három civil az MTI-nek nem kívánt nyilatkozni. A 3 óra 39 perckor kiadott híradás kiegészült Göndöcs Zsigmond, az Országos Mentőszolgálat főigazgató-helyettesének információjával, aki a helyszínen tájékoztatott a sérültek állapotáról. Az MTI 4 óra 15 perckor kiadott hírében javítja a 0 óra 54-es, valamint a 1 óra 46-os híradásában Molnár Péter tájékoztatását, eredetileg az volt, hogy hét tűzoltó súlyos füstmérgezést szenvedett, a javítás szerint pedig három tűzoltó állapota súlyos, négyé könnyebb. 4 óra 43 perckor az MTI riportban közli a helyszínen tapasztaltakat, ezt Balogh Attila már az MTI szerkesztőségében írja meg. 5 óra 58 perckor némileg bővítik a haláleset körülményeit, majd 7 óra 51 perckor összefoglalót adnak ki az eseményekről. Balogh Attila éjszakai, hajnali munkája itt ért véget. Technikai szempontból a munkájáról még annyit lehet elmondani, hogy a tudósításait telefonon diktálta be az éjszakai ügyeletesnek, többnyire magnóra rögzítve, s úgy lett utólagosan legépelve.

A Független Hírügynökség maradt le leginkább az események elejéről. Éjszakai ügyeletesük csak a tévéből értesült, hogy tűzoltó halt meg a Műegyetemnél. Ekkor küldték a helyszínre a tudósítójukat, Hatvany Istvánt. Mivel a közelben lakott, pillanatok alatt a helyszínre ért, de ez

már 23 óra után volt. A hivatalos tájékoztatáson azonban már jelen volt, az első hír a rendszerükben azonban csak 5 óra 24 perckor jelent meg. Ebben átfogó képet adtak a történekről. A késlekedés oka az, hogy a Független Hírügynökségnél csak este 9-ig van hírkiadás, a gyakorlat szerint ugyanis ezután az általuk kiszolgált médiumok már nem adnak ki új hírt, így az éjszakai ügyeleteren kívül egy olyan ember sem tartózkodik a szerkesztőségben, aki jóváhagyhatja a cikket. Aznap este az információhiány és rossz döntések sorozata miatt nem gondoskodtak arról, hogy mégis legyen hírkiadás, ennek áldozata pedig az éjszakai ügyelet lett, akit ezért elbocsátottak.

A mentésben résztvevő szervek kommunikációjának problémája Molnár Péter szabadságoláásáig vezethető vissza. Ő, illetve az FTP kommunikációs főosztálya ugyanis nem gondoskodott a helyetteséről, egy olyan emberről, aki azonnal a helyszínre tud sietni riasztás esetén. Ezt a hiányosságot az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság szakembereiből álló vizsgálat is megállapította. A jelentés ugyancsak megállapítja, hogy az újságírók emiatt a hírközpontot hívták telefonon, ami jelentősen akadályozta az ott szolgálatot teljesítő tűzoltók munkáját.

Ugyancsak problémaként merül fel Molnár Péter lakhelye, elfogadhatatlan ugyanis, hogy fővárosi szövivőként Agárdról vonuljon megkülönböztető hang- és fényjelzéssel. Egy ilyen pozíció betöltésénél minimális követelmény a budapesti tartózkodás. Meg kell azonban jegyezni, miután kiért a helyszínre, korrekt módon végezte a munkáját, de ez a sajtónak már késő volt, addig számtalan nem hivatalos tájékoztatás látott napvilágot. A helyszínen egyetlen hivatalos tájékoztató Győrfi Pál volt, ő a lehetőségeihez mérten folyamatosan adta az információt a sajtónak. Viszont maga is részt vett a mentésben, így őt sem lehetett teljes értékű nyilatkozónak tekinteni. A Budapesti Rendőr-főkapitányságnak sajtóügyeletesének az akkori fázisban ugyan nem volt mit nyilatkoznia, de elvárható lett volna az újságírók, fotósok, operatőrök mozgásának megfelelő, kulturált koordinálása.

A tűzoltóság Videó Csoportja 0 óra 17 percig tartózkodott a helyszínen (később még visszatértek, de felvételt akkor már nem készítettek), s körülbelül 15 percet rögzítettek, és 40 darab fotót készítettek. A videofelvételt azonnal vitték a tévékhez, cenzúra nélkül, így azt is kiadták, melyeken a tűzoltók újraélesztése látható, és ezt a tévék adásba is rakták. Ezzel kapcsolatban a kommunikációs főosztály utólagos véleménye az, hogy ugyan etikailag kifogásolható a felvételek kiadása, de a videó összességében egy ország együttérzését váltotta ki, élethűen be-

mutatva az ott történeteket. A fotókat az FTP internetes oldalán¹⁵, később szakmai kiadványokban használták fel, a sajtó számára nem készítettek értékelhető felvételeket, meg a hivatásos fotóriporterek amúgy is kint voltak a helyszínen. A videofelvétel időtartalma mutatja a korábban felvetett problémát, miszerint a Videó Csoport csupán a sajtó kiszolgálását végzi, ahelyett, hogy a beavatkozást teljes egészében rögzítenék belső használatra.

8. Összefoglalás

A hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál a kommunikációra fordított pénz és erőforrás nincs egyenes arányban a kommunikációs teljesítménnyel. A fővárosi tűzoltóság esetében láthatjuk, ekkora költségvetéssel megfelelő szakemberekkel, a feladatkörök megfelelő meghatározásával sokkal hatékonyabb kommunikációt lehetne folytatni. Néhány vidéki tűzoltóság szinte nulla költségvetéssel jobb kommunikációt folytat, mint a fővárosi tűzoltóság, ilyen például a székesfehérvári parancsnokság. Sok helyen a parancsnoki ellenállás vagy érdektelenség miatt nem valósulhat meg a sajtó elvárható szintű tájékoztatása, egyes vezetők pedig nem jönnek rá, a kommunikáció elsősorban nem pénz, hanem elhatározás kérdése. Másodsorban persze már pénzről is szó van, nem is kevésről. Amíg az állam nem teremti meg a lehetőséget a szóvivői státuszokra, addig igazán látványos fejlődés országosan nem valósulhat meg.

Jelentős probléma, hogy több helyen a katasztrófavédelem akadályozza a tűzoltóságok kommunikációját. Ez szakmai féltékenységre és személyes ellentétekre vezethető vissza. A vezetőknek meg kell érteniük, hogy egy oldalon állnak, mindkét szervezeti formánál létre kell hozni a szóvivő posztokat, úgy, hogy egymás munkáját segítsék, erősítsék. Amíg az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság nevét nem változtatják meg, addig viszont esély sem lesz arra, hogy a tűzoltók elfogadják kommunikációs területen (is), enélkül pedig nem lehet megalapozni a régiós, megyei szóvivők munkáját.

Mindezek mellett pedig nagyon fontos, hogy a tévésekre, fotóriporterekre a tűzoltók ne úgy tekintsenek, mint szenzációhajhász újságírókra, hiénákra, hanem tanuljanak meg velük együtt dolgozni, kihasználni az általuk nyújtott lehetőségeket.

¹⁵ Forrás: <http://www.tuzoltosagbp.hu/reszlet.php?mit=2799&tabla=hirek>

Mellékletek

1. sz. melléklet: OKF honlapja

Kezdőlap | Dokumentumtár | Linkcentrum | Kapcsolatfelvétel | Hírlevél | Fórum

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG

KÉSZEN A VÉSZBEN

Bemutakozás

Szervezet

Jogszabályok

Ügyfélszolgálat

Lakosságfelkészítés, ifjúságfelkészítés

Hatósági tevékenység

Veszélyhelyzetek és kezelésük

Gazdálkodás, üvegzeleb

Külszkapcsolatok

Társadalmi és Civil kapcsolatok

Katasztrófavédelem hírei

Tudomány és Katasztrófavédelem

Kultúra, sport

Pályázatok

Keresés

Területi szervek és tűzoltóságok

FRISS HÍREK

Halálos baleset Bács-Kiskun megyében

5203 -s számú út, 2007. március 30.
Halálos közlekedési baleset történt a hajnali órákban, Bács-Kiskun megyében, az 5203-s számú úton, Izsáktól két kilométerre.

Részletek

Gázvezetéket vágott át egy erőgép a XIII. kerületben

Budapest, 2007. március 29.
A kora délutáni órákban a XIII. kerületben a Gömb és a Papp Károly utca sarkán egy erőgép átvágott egy 400 mm-es gázvezetéket egy építkezés során. A helyszínre a fővárosi tűzoltók öt járművel vonultak ki, illetve a helyszínre érkeztek a Fővárosi Polgári Védelem Veszélyhelyzeti Felderítő Szolgálatának szakemberei is, akik a földgáz koncentrációját mérik a levegőben. A területet elhatárolták és áramtalanították a környéket.

Részletek

Megemlékezés a II. világháborús bombatámadások polgári áldozataira

Budapest, 2007. március 29.
A II. világháborús bombatámadások polgári áldozataira emlékeztek a Magyar Polgári Védelmi Szövetség és a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának ünnepélyes rendezvényén 2007. március 23-án a Balaton Plaza parkjában.

Részletek

Halálos baleset Szolnok megyében

Budapest, 2007. március 29.
Egy kamion és egy személyautó ütközött össze a reggeli órákban a 4-es úton, Kiszűszállás és Karcag között. A személygépjármű egy utasa a helyszínen életét vesztette. A balesethez a kiszűszállási önkéntes tűzoltók vonultak ki, akik feszítő-vágó segítségével emelték ki a roncsok közül az elhunytat. A helyszínen forgalmelterelés és útzár volt érvényben.

Részletek

GYIK

Katasztrófavédelemmel kapcsolatos leggyakrabban feltett kérdések - válaszok.

Közlemények

Segítség kérés!

Majnik Zsoltnak hívnak, nyolc és fél éves vagyok. 2005 decembere óta kezelnek az I-es számú Gyerekklínkán akut limfoid leukémia (ALL) miatt. A betegség miatt szüleimnek nagyon sok lemondással és áldozattal jár, nagyon sokat kell a kórházban lennem.

Böngészés

Eseménymaptár

2007. Március

H	K	Sz	Cs	P	Szo	V
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Március OK

41

2. sz. melléklet: FTP honlapja

Fővárosi Tűzoltóparancsnokság

[Főoldal](#)
[Hírek](#)
[Cikkek](#)
[Ügyintézés](#)
[Galleria](#)
 [Fórum](#)
[Rólunk írták](#)

Magunkról

Felszereléseink

Szolgáltatások

Jogszabályok

Érdekvédelem

Szövetségek

Linkek

Európai Unió

Káresetek 2006
(itt letölthető)

Prospektus 2006

Új képzési lehetőségek a Pollackon

Megjelent a Flórián Band második lemeze
 Boltokban is kapható az új zenei anyag. A Flórián Band „Félúton...” CD-je jótékonyági célokat is szolgál, hiszen aki megvásárolja a lemezt, tűzoltók súlyosan beteg gyermekeinek gyógykezelését segíti elő.

Évértékelő beszámoló az FTP-n
 A megszavazott önkormányzati támogatás a működőképesség megőrzéséhez elengedő. Idén is érvényben maradnak a szigorú takarékosági intézkedések az FTP-n. Budapest tűzvédelmét csak más európai fővárosokkal lehet reálisan összehasonlítani.

Nagyköveti látogatás adományokkal
 Hősi halált halt kollégáink hozzátartozóinak adta át a washingtoni jótékonyági koncerten összegyűlt adományt Simonyi András hazánk washingtoni nagykövete március 1-jén.

Beszámoló az elmúlt év tevékenységéről
 Kihelyezett ülést tartott a Várorendészeti Bizottság február 28-án.

dr. Lamperth Mónika miniszter asszony levele
 „A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem alagsorában bekövetkezett tragikus eseményekkel kapcsolatos levelére az alábbiakban válaszolok”...

Szolgálati naptár 2007

janár	február	március
április	május	június
július	augusztus	szeptember
október	november	december

Nemzetközi Kémiai Biztonsági Kártyák
 (Kémiai anyagok listája kezdőbetű szerint)

Hírek:

Baleset a Közraktár utcában

Személykocsi és teherautó ütközött

XII. Rendőr-tűzoltó Világjátékok

Halálos baleset a Balatoni úton

Tűz egy óvodában

Európai Fórum a

3. sz. melléklet: Szolnok HÖT honlapja

[Hírek](#)[Munkánkról](#)[Elérhetőség](#)[Alapítvány](#)[Linkek](#)[Archívum](#)

Beavatkozások
Vonulási adatok
Ifjúsági csapat

KÉPES BESZÁMOLÓK:

A 2006. évet értékelő
állománygyűlés

Vendégkönyv

Legfrissebb híreink, beavatkozásaink

Tűzoltóságunk beavatkozásainak teljes, napló jellegű listáját [itt](#), egyéb híreit pedig [itt](#) találja. Az [RSS](#) hírcsatornára [itt](#) lehet feliratkozni.

Ford borult fel a Széchenyin

Közlekedési balesethez riasztották a tűzoltókat kedden, este 20 óra 38 perckor. Szolnokon, a Széchenyi krt.-on egy balra ívelő kanyarban egy Ford Escorttípusú személygépkocsi kisodródott, majd miután kidöntött egy reklámozslopot, a tetejére borult. A tűzoltók kiérkezésekor egy férfi volt a felborult...

Mosógép miatt ázott el a lakás

Szolnokon, a Tompa Mihály úton egy 5 szintes társasház egyik garáztulajdonosa kérte a tűzoltók segítségét. A garázs felett lévő lakásból a mennyezeten keresztül folyamatosan szivárgott a víz, viszont az ott lakók nem tartózkodtak otthon. A helyszínre kiérkező tűzoltók látra segítségével másztak be ...

Ajándék a Tűzoltó Szövetségnek

Az ajándék mikrobusz Németországból érkezett a Jász-Nagykun Szolnok Megyei Tűzoltó Szövetség részére. A 9 személyes Ford Transit kisbuszt a német Rajna-Pfalz Tartományi Tűzoltó Szövetség ajándékozta a Magyar Tűzoltó Szövetségnek, ahonnan pályázat útján került a Jász-Nagykun Szolnok Megyei Tűzoltó Sz...

Csépány Sándort köszöntöttük

Képek! Rövid ünnepség színhelye volt szerdán (2007. 03. 21.) reggel a Szolnoki Önkormányzati Tűzoltóság. Csépány Sándor volt szolnoki önkormányzati képviselőt köszöntötte az állomány a tűzoltóság érdekében végzett kiemelkedő munkájáért, valamint 75.születésnapja alkalmából. Az elmúlt években Szolno...

43

4. sz. melléklet: Pomáz ÖT honlapja

S megmented, hűlt nem is várva
Emberbarátai életét, vagyoniát
S mást aki dolgát jól végezte
Felszerelhék és vonnák tovább.
Sokszor bűnös távozni el onnan,
De megvédtek máskor életét.
S még nem keltél köszönetet, díjat,
Kötelesség volt ez nem egyéb.

HÍREINK

MENÜ	M E N Ü
Tűzoltóság története-The history of	
Az állomány-The crew	
Bevetések-Missions	
Rendezvények-Programs	
Az Egyesület-Association	
Fecskendők-Fire engine	
Élőhetőségeink-Access	
EGYÉB	
Linkek	
Letölthető	
videók-Download	
Heti jelentés	
NEMZETKÖZI	
ENGLIS	
DEUTSCH	

IGAZOLVÁNYOK, BELÉPŐK KÉSZÍTÉSE
KATTINTS IDE!

POMÁZI TŰZOLTÓ EGYESÜLET

INTERNETES ÁRUBÁZA

Köszöntöm Kedves Látogató, honlapunkon!

"Kell egy csapat! - mondta Minarik Ede, a Régi idők focija című filmben. Ezt mondhatták 1903-ban akkori községünk vezetői is, akik létrehozták az Önkéntes Tűzoltó Egyletet. Freiszléder Árpád parancsnokságával megalakult egy olyan, közfeladatokat ellátó önkéntes szerveződés, melynek működését nem tudta meggátolni sem politikai akarat, sem háborúk, sem forradalmak, sem gazdasági ellehetetlenítés. Tűrte az idők viharai, hol jobban, hol rosszabbul, de mindig működött. Az elmúlt 100 év alatt hány tűz, baleset, katasztrófa felszámolásában vettek részt tűzoltóink, hány emberi életet mentettek meg, hány milliárdforintnyi megmentett értéket lehet a javukra írni? Nem tudjuk. Városunk egyetlen olyan szervezete, amely a nap bármely szakában 4 perc alatt bármilyen feladatra bevetésre kész. Önkéntes tűzoltóink dolgoztak karácsonykor, Szilveszterkor. Oltottak tüzet Flórián napkor, tűzoltóbál alkalmával, küzdöttek az árvízzel húsvétkor, búcsúkor. Riasztáskor jött önkéntes tűzoltóink a születésnapi ünnepegeről, névnapjáról, családi ünnepről, betegágyból és eljegyzéséről. Az első hívójelre. Elődeink is büszkék lehetnek

5. sz. melléklet: Pilisszentiván ÖTE honlapja

Pilisszentiváni PTE

Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület

Lánglovagok - hírek és képek
www.langlovagok.hu

[Kezdőlap](#) [Rólunk](#) [Támogatás](#) [Segíteni tudunk...](#) [Látogatóinknak](#) [Vendégkönyv](#) [Fórum](#) [Keresés](#) [Archívum](#) [Videó](#)

[Kezdőlap](#)

Üdvözlöjük a Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület honlapján!

SEGÍTS!

2007. február 17.-én este sajnálatos módon leégett Pilisszentivánon az Alsórét utcában a Hargitay Feriék háza. A ház teljesen lakhatatlan és a család szinte teljes ingósága odaveszett a tűzvészben. Három gyerekes családról van szó (1, 2 és 12 évesek). Szeretnénk mindenkit megkérni, hogy lehetőségeihez mérten próbáljon segíteni rajtuk. Minden segítség jól jön ebben a nehéz helyzetben! A Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesületnél jelentkezzen, aki segíteni szeretne. Feri 15 éve polgárőr, számtalan órát töltött szabadidejében, ingyen szolgálatban a község közbiztonságának javításáért. Most Ő szorul segítségre, a Mi segítségünkre!

Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület elérhetősége: 06-209-605-680

A Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület külön számlaszámot nyitott a Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezettel együttműködve, hogy a felajánlásokat itt gyűjthessük szerencsétlenül járt kollegáinknak.

Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezet

Számlaszám: 65700141-14006195

Minden felajánlást előre is köszönünk!

Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület

Ma
2007. március 30., péntek van.

MP3-Player
[Open TMPlayer](#)

Könyvjelzők

- [Honlap könyvjelző](#)
- [Oldal könyvjelző](#)
- [Kezdőlap](#)
- [Oldal nyomtatás](#)

WebMail

Bejelentkezés

Felhasználónév

Jelszó

☐ Emlékezzem rám

[Belépés](#)

Elfelejtette a jelszavát?
Nincs felhasználói neve? [Hozzon létre egyet](#)

6. sz. melléklet: Lánglovagok.hu kérdőív

1. Az Ön neme:

Nő	617
Férfi	1511
Nincs válasz	46

2. Hol hallott először a Lánglovagokról, minek kapcsán látogatott vagy hogyan jutott először az oldalra?

3. Milyen gyakran látogatja a portált?

hetente többször	622
naponta	501
naponta többször	395
hetente egyszer	308
ritkábban	301
Nem válaszolt	47

4. Körülbelül melyik évben járt először a Lánglovagok.hu tűzoltóportálon?

Idén (2007)	358
1 éve	563
2 éve	493
3 éve	275
4 éve	177
5 éve	122
6 éve	97
Nem válaszolt	89

5. Mely tartalmat tartja a legfontosabbnak a Lánglovagokon?

Hírek, képek, filmek, cikkek, szakdolgozatok, jegyzetek, adatlapok, rendezvények, shop, fórum (többszörös választás)

Egyéb (szabad szöveges kitöltés)

6. Regisztrált felhasználó-e a fórumon?

igen	442
nem	1680
Nem válaszolt	52

7. Előfizet-e a Lánglovagok hírlevelére?

igen	189
nem	1892
Nem válaszolt	93

8. Melyik évben született?

1996	1
1995	1
1994	8
1993	9
1992	15
1991	11
1990	23
1989	26
1988	39
1987	47
1986	66
1985	71
1984	61
1983	78
1982	76
1981	80
1980	96
1979	78
1978	111
1977	100
1976	106
1975	106
1974	97
1973	61
1972	54
1971	57
1970	49
1969	62
1968	57
1967	43
1966	29
1965	36
1964	24
1963	28
1962	17
1961	16
1960	30
1959	23
1958	20
1957	19
1956	26
1955	15
1954	19
1953	17
1952	12
1951	6
1950	5
1949	9
1948	10

1947	8
1946	7
1945	3
1944	4
1943	1
1942	4
1941	4
1938	1
1935	1
1934	2
1931	1
Nem válaszolt	82

9. Mi a főfoglalkozása?

Nem válaszolt	99
katasztrófavédelmi dolgozó	10
polgári védelmi dolgozó	10
katona	21
rendőr	26
egyéb rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja	29
köztisztviselő	31
médiadolgozó	39
munkanélküli	50
főfoglalkozású önkéntes tűzoltó	62
nyugdíjas	81
egészségügyi dolgozó	114
közalkalmazott	169
még tanulmányokat folytatok	288
hivatásos tűzoltó	290
egyéb fizikai munkás	336
egyéb értelmiségi	518

10. Beosztása főállású munkahelyén

beosztott	1186
felsővezető	143
középvezető	448
Nem válaszolt	397

11. Aktív önkéntes tűzoltó (egyesületben vagy köztestületben)?

igen	235
nem	1820
Nem válaszolt	119

12. Tagja polgárőr egyesületnek?

igen	122
nem	1926
Nem válaszolt	126

13. Tagja speciális mentéssel foglalkozó civil szervezetnek?

igen	119
nem	1918
Nem válaszolt	137

14. Legmagasabb iskolai végzettsége

általános iskola	95
főiskola vagy egyetem	590
középiskola	1089
nincs végzettségem	18
szakmunkásképző	329
Nem válaszolt	53

15. Milyen tartalmat látna még szívesen a Lánglovagokon, mit fejlesztené?

Szabad szöveges válaszadási lehetőség.

16. Jelent-e már meg már Öntől származó információ (pl.: hír, cikk, kép, videó) a Lánglovagokon?

Igen	119
Nem	1918
Nem válaszolt	137

17. Mennyire tartja hitelesnek és pontosnak a Lánglovagokon megjelenő információkat (1 kevésbé – 5 nagyon hiteles)?

1	6
2	8
3	69
4	669
5	1361
Nem válaszolt	61

18. Van-e lakásában tűzjelző berendezés?

Igen	194
Nem	1912
Nem válaszolt	68

19. Mely településről internetezik leggyakrabban?

Budapest	667
egyéb megyeszékhely	370
egyéb vidéki település	346
egyéb vidéki város	733
Nem válaszolt	58

20. Milyen gyakran internetezik?

hetente egyszer	16
hetente többször	183
naponta	588
naponta többször	1330
ritkábban	7
Nem válaszolt	49

21. Van-e otthonában internet?

igen	1907
nem	209
Nem vála- szolt	58

22. Honnan internetezik leggyakrabban?

egyéb	53
iskola	18
munkahely	380
otthon	1676
Nem válaszolt	47

23. Kezdőlap-e az Ön által használt számítógépen a Lánglovagok.hu?

Igen	215
Nem	1907
Nem válaszolt	52

Szakirodalom

Farl Babbie: A társadalomtudományi kutatás módszertana (Balassi Kiadó, 2003)

Bedő Iván: Hírkönyv (Magyar Rádió, 1995)

Dobson Tibor: Vészhelyzet kommunikáció, pánikkezelés (Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola, szakdolgozat, 2002)

Karl Erik Rosengren: Kommunikáció (Typotex Kiadó, 2004)

Szabó Tímea: A Fővárosi Tűzoltóparancsnokság belső kommunikációja (Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, szakdolgozat, 2003)

Zsolt Péter: Médiaháromszög (EU-SYNERGON Kft., 2005)

Zsolt Péter: Tömegkommunikációs elméletek (EU-SYNERGON Kft., 2004)

Forrásanyag

Czomba Péter: Veszélyhelyzeti kommunikáció (Védelem.hu, tanulmányok rovat)

Mi történt a műegyetemi tüzesetnél? (Védelem katasztrófa- és tűzvédelmi szemle - 2006. XIII. évfolyam 5. szám, 7-12. o.)

Vizsgálati jelentés a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen 2006. augusztus 8-án keletkezett tüzesetről (Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, 2007)

Hivatkozott jogszabályok

1986. évi II. törvény a sajtóról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 12/1986. (IV. 22.) MT-rendelettel.

1999. évi LXXIV. törvény a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről.

Katasztrófavédelmi főigazgató 15/2004-es intézkedése a sajtókommunikációs feladatok ellátásának, a sajtószervek tájékoztatásának rendjéről.

1/2006. (VI. 26.) ÖTM-rendelet a Hivatásos Tűzoltóságok Szolgálati Szabályzatának kiadásáról.

Kijelentem, hogy a jelen munkát önállóan készítettem és semmilyen más segédeszközt nem használtam a feltüntetetteken kívül. Kijelentem azt is, hogy munkám részben vagy egészben eddig sehol meg nem jelent, és hogy azt más intézményben szakdolgozatként nem nyújtották/nyújtottam be.

Budapest, 2007. április 12.

Kis-Guczi Péter